

EESTI JA EUROOPA TURISM 2017

TURISM EUROOPAS JA KOGU MAAILMAS

- Maailma Turismiorganisatsiooni (UNWTO) andmetel **kasvas 2017.a. väliturism kogu maailmas 6,7%** (allikas: *UNWTO World Tourism Barometer*, jaan. 2018). 2017.a. tehti kogu maailmas 1,32 miljardit ööbimisega välisreisi, mis oli koguni 83 miljoni võrra rohkem kui 2016. aastal. 2017.a. tulemus ületas UNWTO aasta alguses avaldatud prognoosi ja oli ühtlasi viimase 7 aasta parim näitaja. Seejuures olid ka eelnevate aastate tulemused head: alates 2010.a. on turismi kasv maailmas olnud vähemalt 4% aastas.
- Reiside arv Euroopasse kasvas 8,4%**, jõudes 671 miljonini. See tähendas 51,8 miljonit reisi rohkem kui 2016.a. Ühtlasi oli Euroopa selle näitajaga nii absoluutarvudes kui ka protsentides kõige suuremat kasvu näidanud regioon maailmas. Reisimine **Aasia ja Vaikse ookeani piirkonda** kasvas 5,8% (kokku tehti sinna 324 miljonit reisi ehk 18 miljonit reisi rohkem kui 2016.a. Reiside arv (Põhja- ja Lõuna-) Ameerikasse kasvas 2,9% – reise tehti sinna 206,6 miljonit ehk 5,8 miljonit rohkem kui 2016.a. Reiside arv Aafrikasse kasvas 7,8% ja reiseid Lähis-Idasse 4,8%.
- Reiside arv Euroopasse kasvas 8,4%, kuid tulemused olid regiooniti mõnevõrra erinevad.** Kõige rohkem kasvas reiside arv Euroopa populaarseimasse piirkonda – Lõuna-Euroopasse (12,6%). Reiside arv Lääne-Euroopasse kasvas 6,6%. Nende kahe piirkonna suur kasv on seotud sellega, et 2016.a. olid nende tulemused tagasihoidlikud, kuna reiside arv Prantsusmaale, Belgiasse ja Türgi vähenes (tulenevalt terroriaktide järelmõjudest, Türgis ka Vene turistide arvu tugevast langusest). Reiside arv Põhja-Euroopa piirkonda ning Kesk- ja Ida-Euroopasse kasvas 2017. aastal 5%.
- Turismi kasvule maailmas aitas kaasa suuremate turismiturgude elanike reisikulutuste kasv.** Tänu majanduse heale olukorrale kasvas reisimine nii neist riikidest, kust see ka eelnevatel aastatel kasvas, kui ka neist riikidest, mille turisminõudlus eelnevatel aastatel vähenes (suurematest riikidest näiteks Venemaa ja Brasiilia). Maailma suurima turismituru – Hiina – elanike kulutused välisreisidele kasvasid 7%, USA elanike reisikulutused 9%, Saksamaa ja Suurbritannia elanikud kulutasid 3% rohkem kui 2016.a. (UNWTO arvutab kõik muutuse protsendid vastava riigi kohalikus valuutas).
- Venemaa** elanike kulutused välisreisidele kasvasid 2017.a. esimese 3 kvartali kokkuvõttes 30% (peale langust kolmel eelneval aastal). Nii 2015. kui ka 2016. aastal vähenesid nende kulutused välisreisidele eelneva aastaga võrreldes 31% ja 2014.aastal 5,7%. Absoluutarvudes tähendab see, et 2013.a. kulutasid Venemaa elanikud välisreisidele 40,2 miljardit eurot, 2016.a. aga peaaegu poole vähem ehk 21,6 mld eurot.
- Euroopa riikidest näitasid 2017.a. suuremat kasvu ka Hispaania (+13%), Itaalia (+6%) ja Rootsi (+19%) elanike kulutused välisreisidele.
- UNWTO prognoosi järgi kasvab 2018.aastal väliturism kogu maailmas 4–5% ja Euroopas 3,5–4,5%.

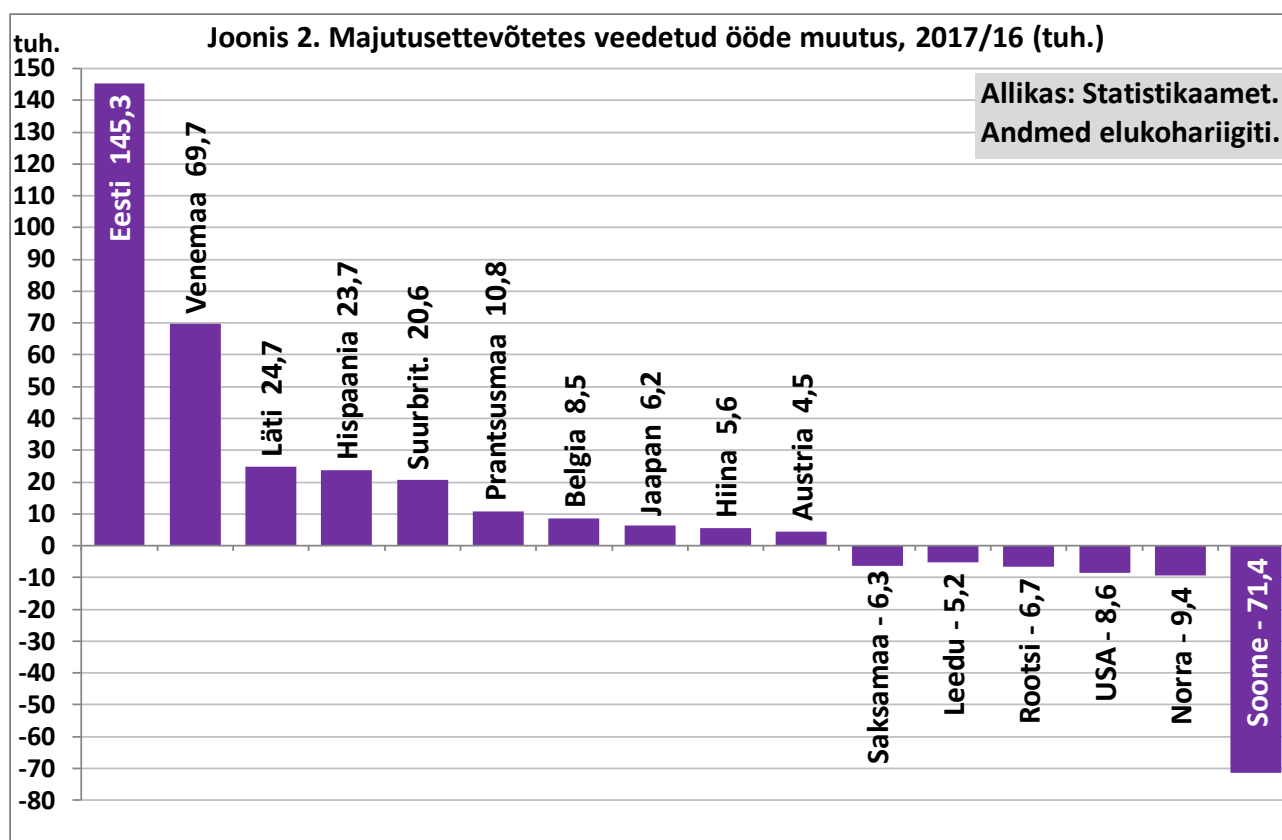
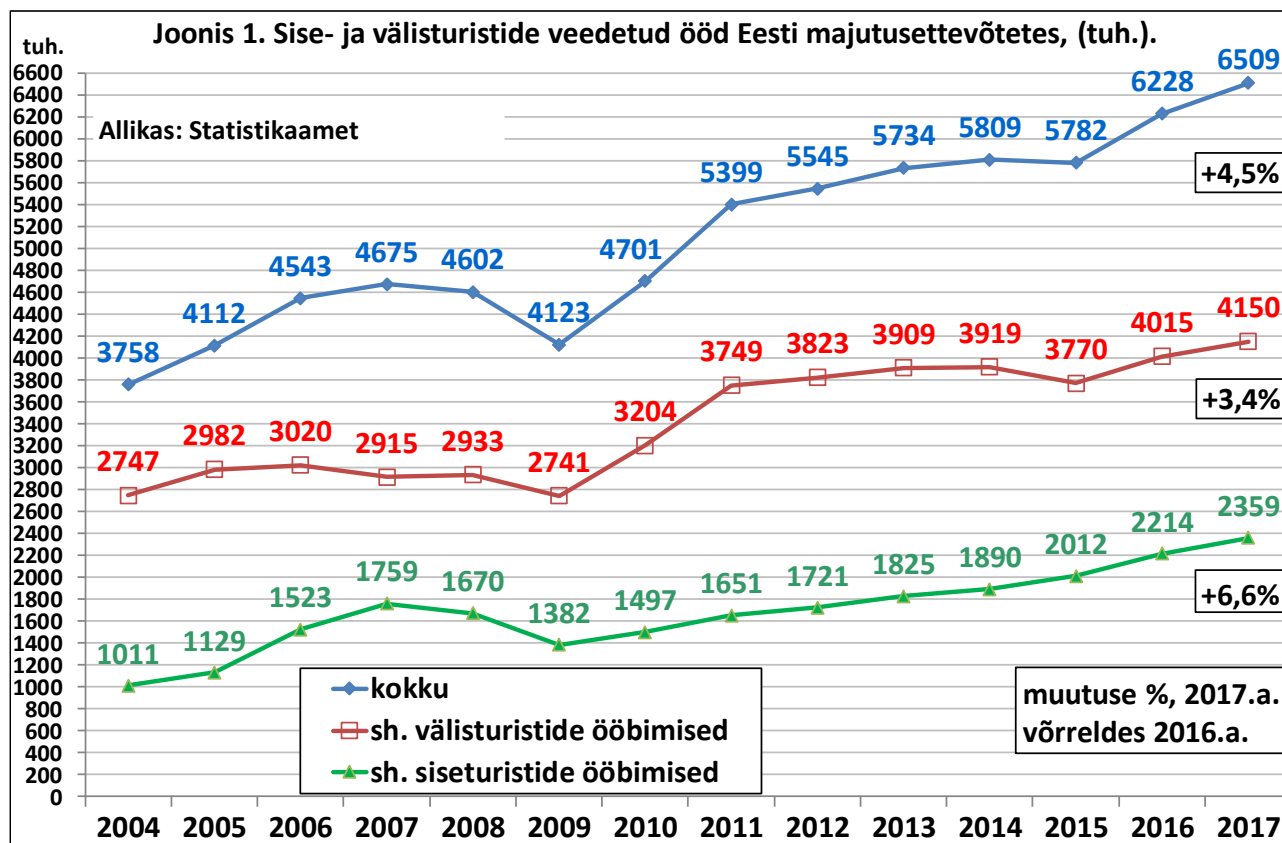
Mitmepäevased reised maailma ja Euroopa regioonidesse (miljonites). Allikas: UNWTO

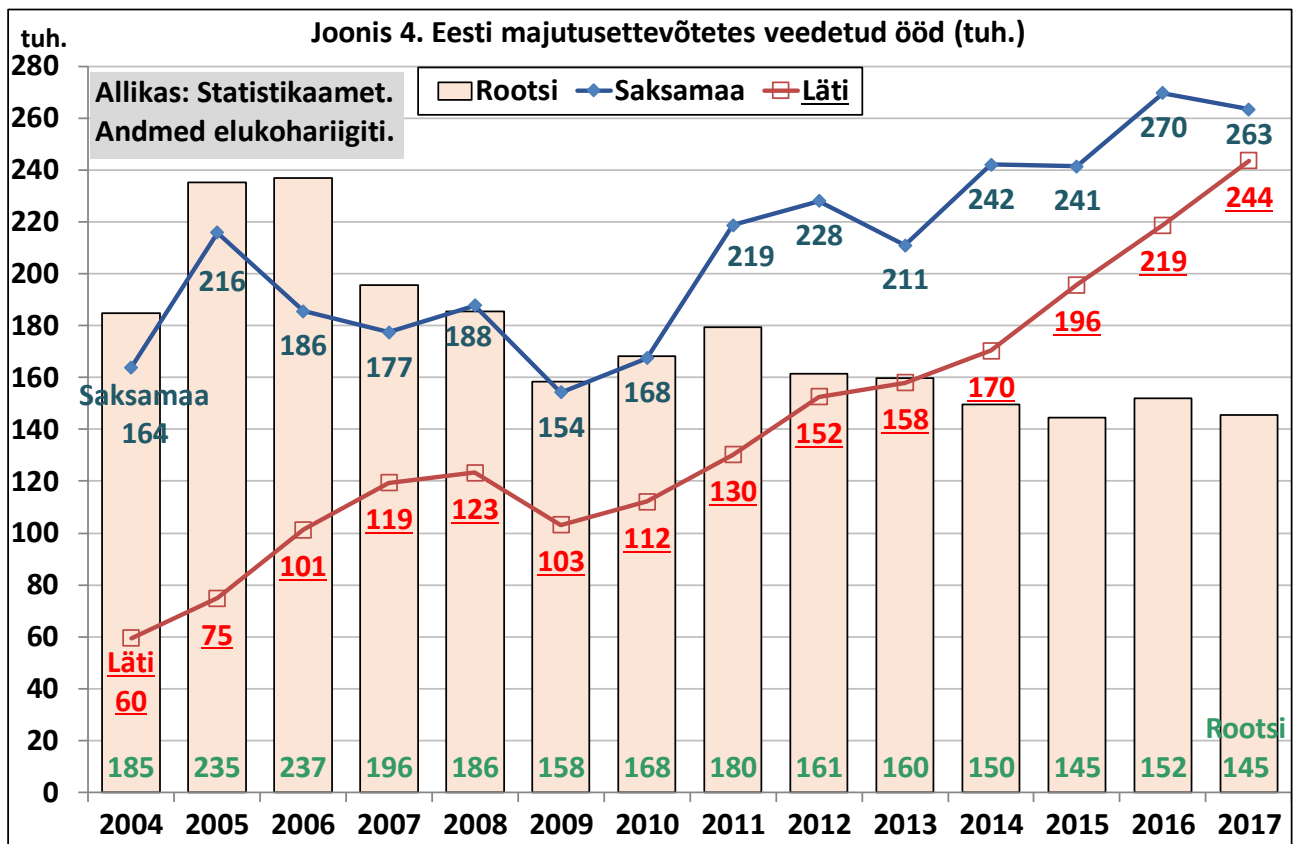
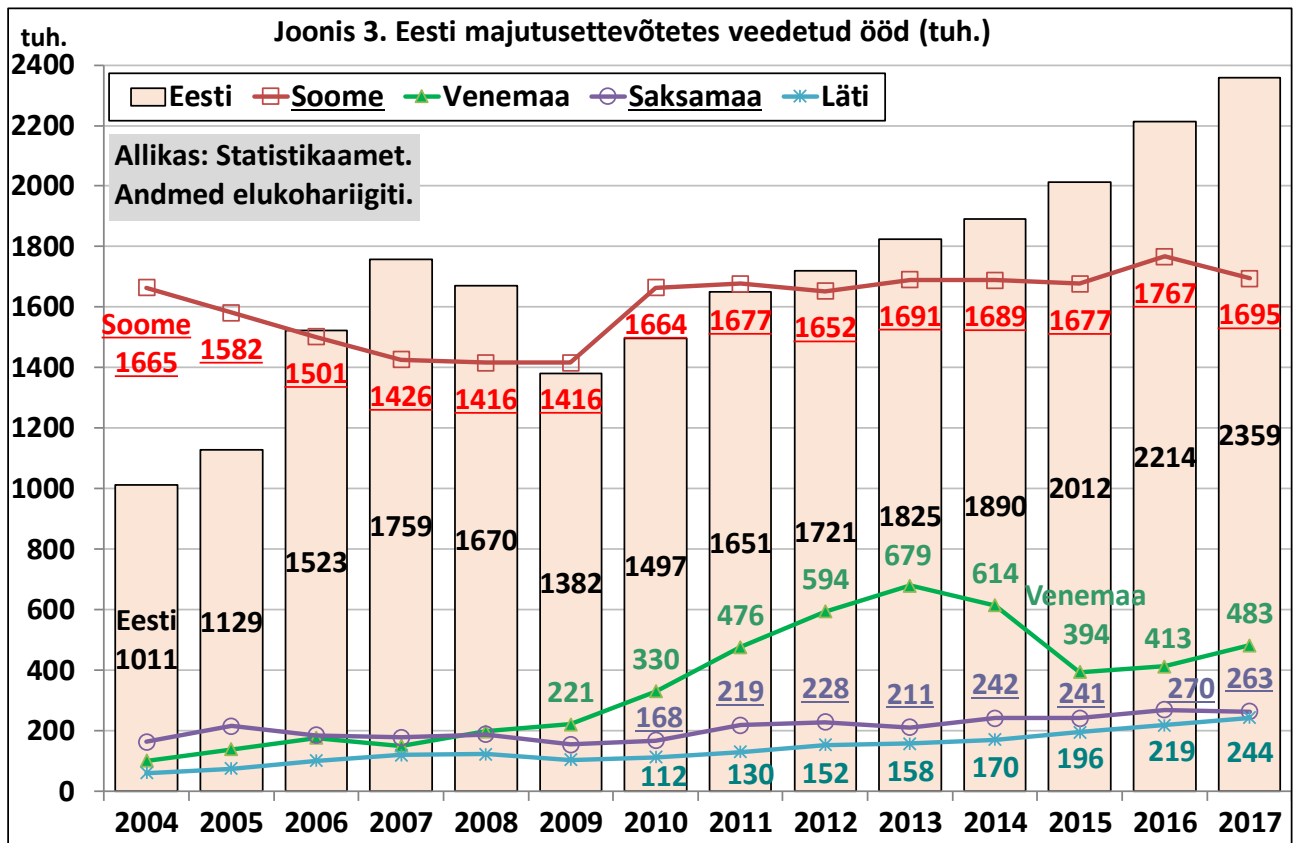
	2016	2017	muutus (mln)	muutus (%)
kogu maailm	1239	1322	83	6,7%
Euroopa	619,3	671,1	51,8	8,4%
sh. Lõuna-Euroopa	237,1	266,8	29,7	12,6%
sh. Lääne-Euroopa	181,5	193,4	11,9	6,6%
sh. Kesk- ja Ida-Euroopa	126,9	133,3	6,4	5,0%
sh. Põhja-Euroopa	73,8	77,6	3,8	5,1%
Aasia ja Vaikse ookeani piirkond	305,8	323,7	17,9	5,8%
Põhja- ja Lõuna-Ameerika	200,8	206,6	5,8	2,9%
Aafrika	57,6	62,1	4,5	7,8%
Lähis-Ida	55,6	58,3	2,7	4,8%

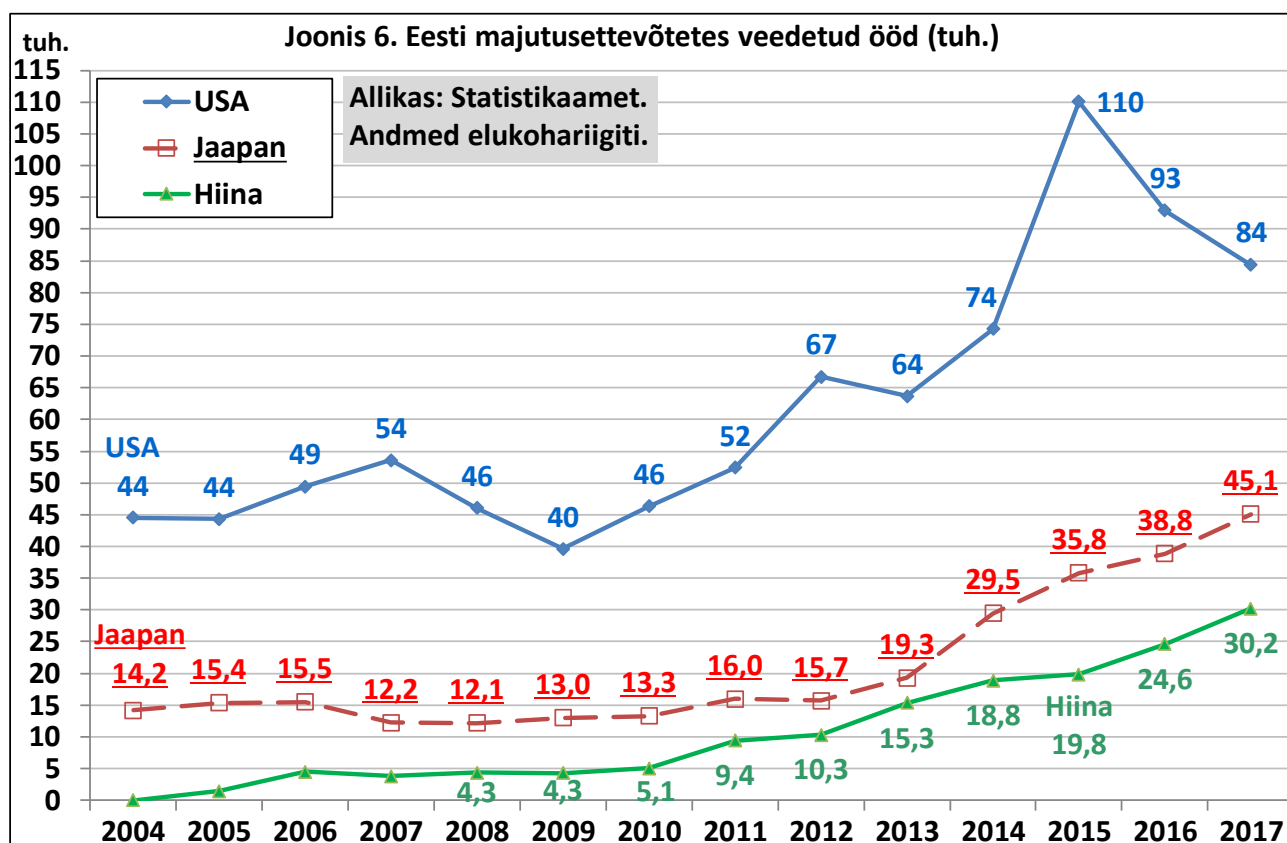
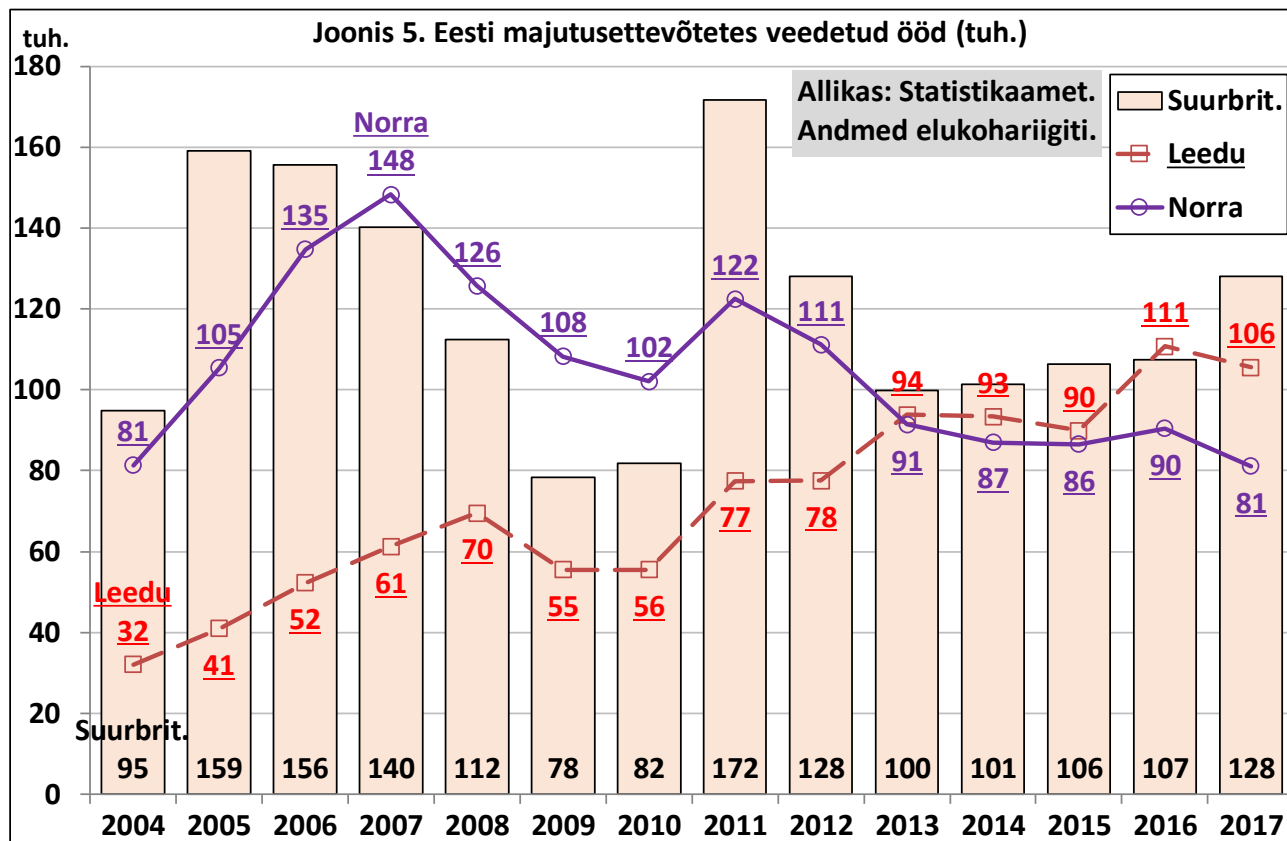
EESTI TURISM 2017

- Eesti majutusettevõtetes peatus 2017. aastal 3,54 miljonit turisti – 220 018 võrra ehk 6,6% rohkem kui 2016.a. Välisuristide oli 2,16 miljonit (kasv 4,8%). Siseturistide arv kasvas 9,5%, jõudes 1,39 miljonini.
- Sise- ja välisuristid veetsid majutusettevõtetes kokku 6,51 miljonit ööd (4,5% rohkem kui 2016.a.). Välisuristide veedetud ööd oli 4,15 miljonit ehk 3,4% rohkem kui 2016.a. Siseturistid veetsid majutusettevõtetes 2,36 miljonit ööd (kasv 6,6%).

- Kui veedetud ööde arv kasvas 4,5%, siis majutusettevõtete sissetulek majutusteenuste müügist kasvas 12% (219 miljonilt 245 miljonini).
- Nagu näitab [joonis 1](#), jõudsid siseturistide ööbimised viendat aastat järjest ning välituristide ööbimised teist aastat järjest uue rekordini.
- Absoluutarvudes kasvas kõige rohkem siseturistide ööbimiste arv. Välisurgudest lisandus arvuliselt kõige rohkem Vene, seejärel Läti, Hispaania, Suurbritannia, Prantsusmaa, Belgia, Jaapani, Hiina ja Austria turistide veedetud ööd ([joonised 2-6](#)).

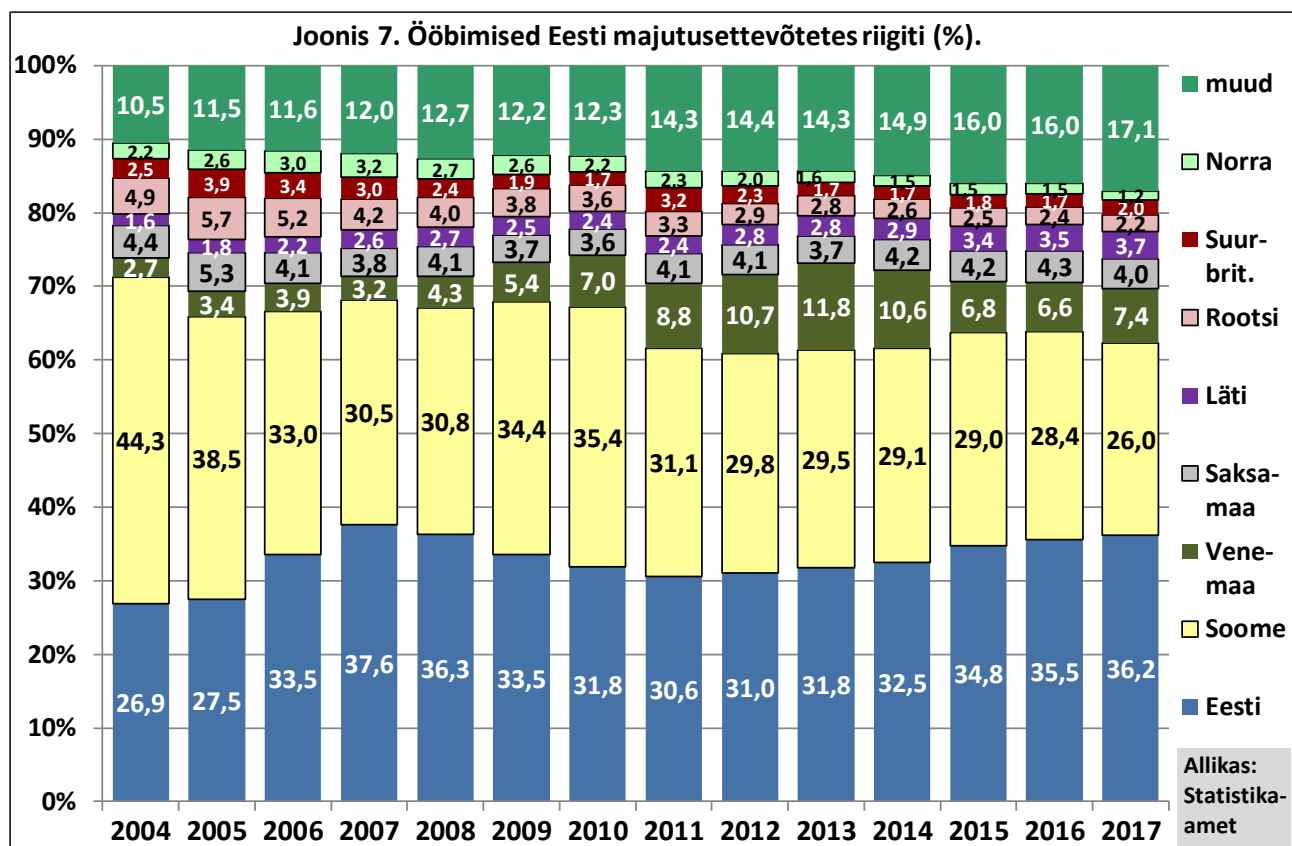

- Sise- ja välituristid veetsid majutusettevõtetes kokku 6,51 miljonit ööd ehk 281 171 võrra rohkem kui 2016.a. Arvuliselt kõige rohkem lisandus veedetud ööd **Tartus**: 112 676 võrra ehk 31% (kui arvestada kogu Tartu maakonda, kasvas seal veedetud ööde arv koguni 117 528 võrra). Suuremal arvul lisandus ööbimisi ka **Tallinnas** (kasv 101 946 võrra), **Saare maakonnas** (kasv 39 380 võrra) ja **Ida-Virumaal** (kasv 27 185 võrra). **Tartus** lisandus 2016.a. teisel poolel mitmeid uusi hotelle, mis tõid juurde uut klientuuri (eelkõige Eestist ja naaberriikidest). **Ida-Virumaal** kasvas ööbimiste arv peamiselt tänu Vene turistide ööbimiste tunduvalle lisandumisele, **Saare maakonnas** kasvas eelkõige siseturism.

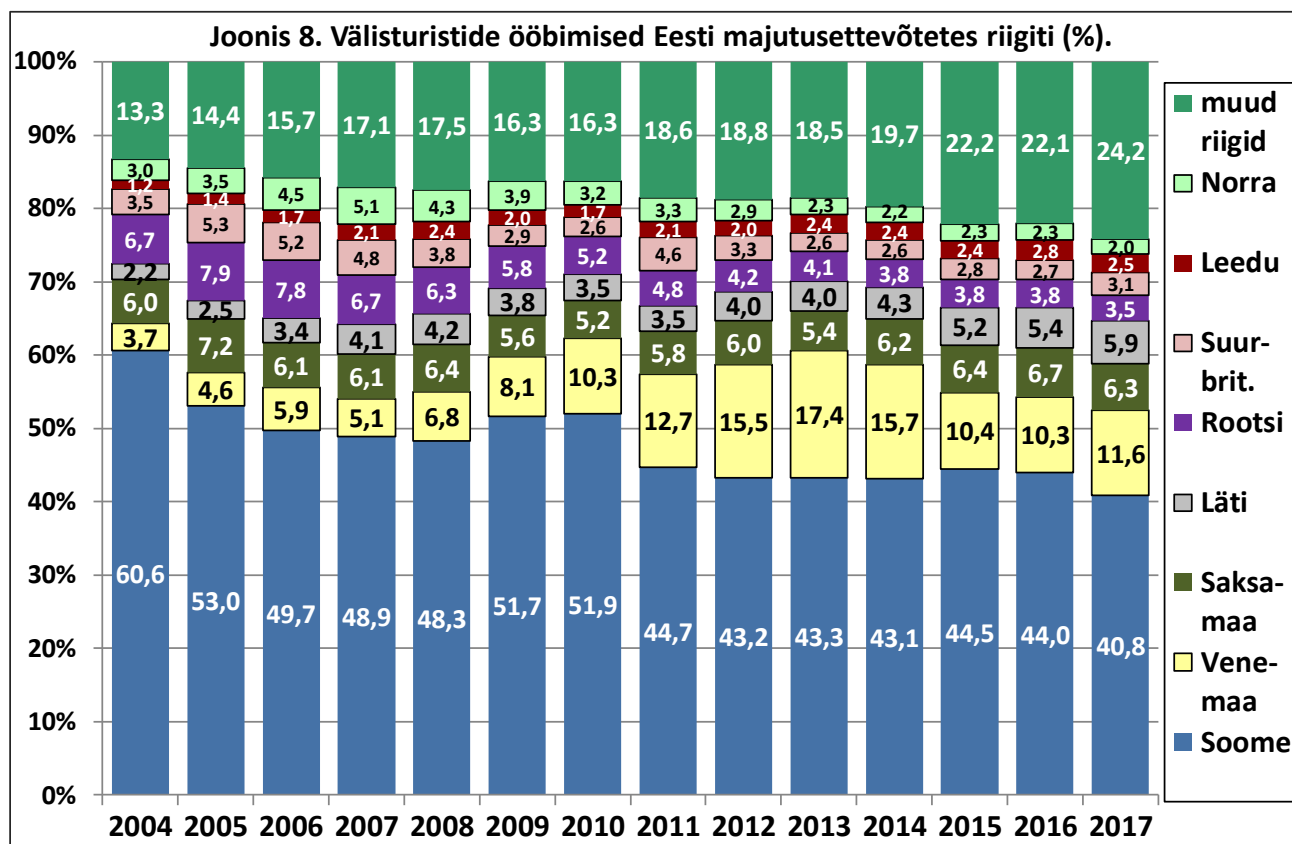
	Sise- ja välituristide ööbimised (veedetud ööd)					Muutus võrreldes eelneva aastaga				
	2013	2014	2015	2016	2017	2015/14	2016/15	2017/16	2016/15	2017/16
Kokku	5 734 033	5 809 464	5 781 870	6 228 128	6 509 299	-27 594	446 258	281 171	7,7%	4,5%
Tallinn	2 802 111	2 855 048	2 790 993	2 997 156	3 099 102	-64 055	206 163	101 946	7,4%	3,4%
Pärnu mk	730 707	767 055	775 348	855 368	860 742	8 293	80 020	5 374	10%	1%
..Pärnu linn	666 961	691 310	705 446	764 681	772 115	14 136	59 235	7 434	8%	1%
Tartu mk	401 907	394 356	384 186	422 475	540 003	-10 170	38 289	117 528	10%	28%
..Tartu linn	335 160	332 195	327 460	361 903	474 579	-4 735	34 443	112 676	11%	31%
Ida-Viru mk	358 734	343 505	345 084	365 993	393 178	1 579	20 909	27 185	6%	7%
Saare mk	284 431	273 924	282 697	273 510	312 890	8 773	-9 187	39 380	-3%	14%
Harju mk	247 636	263 742	249 557	299 907	302 942	-14 185	50 350	3 035	20%	1%
Lääne-Viru	202 853	188 460	190 367	228 390	222 936	1 907	38 023	-5 454	20%	-2%
Lääne mk	187 024	183 826	185 590	196 257	188 869	1 764	10 667	-7 388	6%	-4%
Valga mk	151 785	153 863	164 219	156 107	148 527	10 356	-8 112	-7 580	-5%	-5%
Võru mk	89 045	99 437	100 245	101 185	112 888	808	940	11 703	1%	12%
Põlva mk	101 904	97 136	100 520	108 248	101 455	3 384	7 728	-6 793	8%	-6%
Viljandi mk	71 241	64 375	74 489	79 460	80 203	10 114	4 971	743	7%	1%
Rapla mk	21 472	29 614	32 157	44 047	42 567	2 543	11 890	-1 480	37%	-3%
Hiiu mk	30 793	33 150	34 330	34 678	37 445	1 180	348	2 767	1%	8%
Jõgeva mk	28 311	34 550	40 495	37 167	34 522	5 945	-3 328	-2 645	-8%	-7%
Järva mk	24 079	27 423	31 593	28 180	31 030	4 170	-3 413	2 850	-11%	10%

- Kõigist majutusettevõtetes veedetud öödest moodustasid siseturistide ööbimised 36,2%, Soome 26%, Vene 7,4%, Saksa 4% ja Läti turistide ööbimised 3,7%. Kuna siseturism kasvas mõnevõrra kiiremini kui sissetulev turism, kasvas juba kuendat aastat järjest siseturistide ööbimiste osakaal kõigi majutusettevõtetes veedetud ööde seas (2016.a. oli see 35,5%, 2011. aastal 30,6%). 2017. aastal kasvas siseturistide ööbimiste osakaal eelkõige tulenevalt Soome turistide ööbimiste vähenemisest (joonis 7).

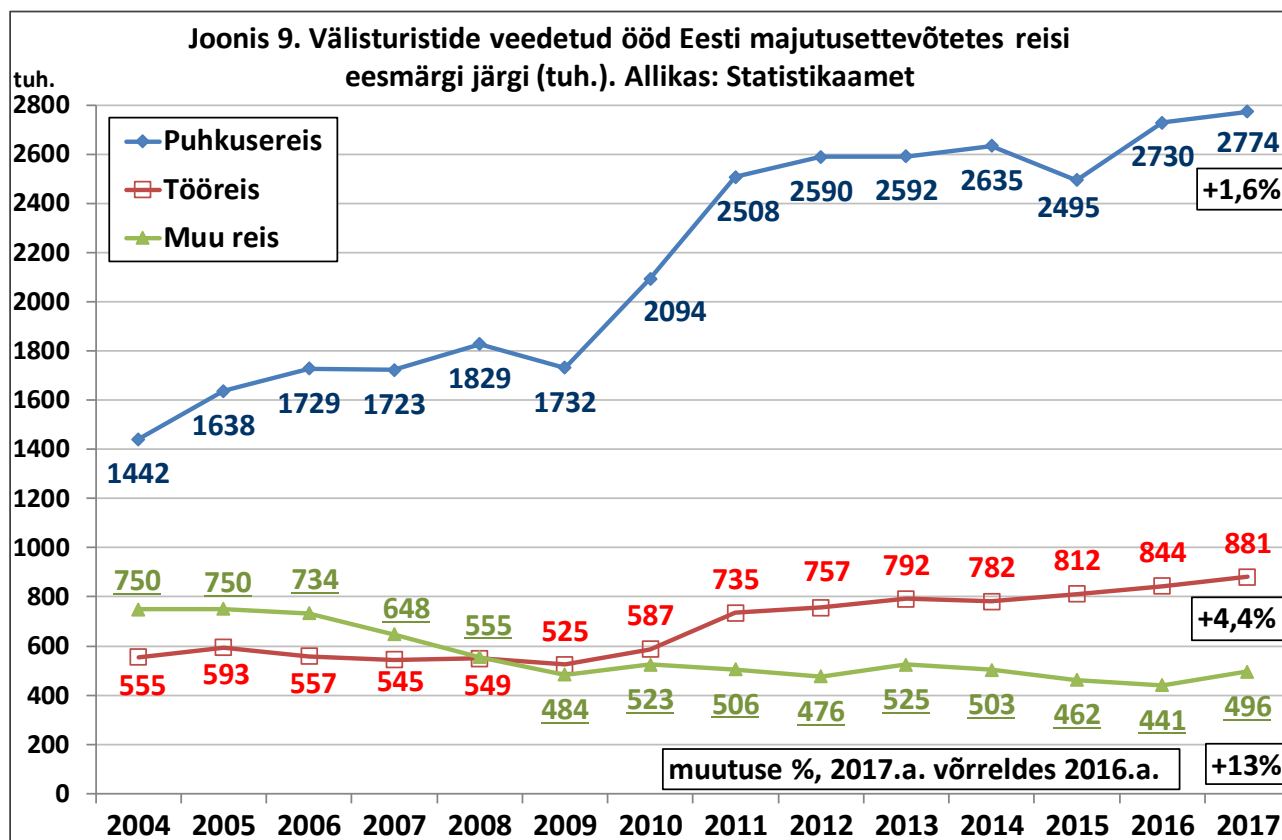

SISSETULEV TURISM

- Kui võtta arvesse ainult välituristide ööbimised, oli **Soome turu osatähtsus** 41%. Vene turistide ööbimised moodustasid 11,6%, Saksa 6,3%, Läti 5,9% ja Rootsi 3,5% välituristide majutusettevõtetes veedetud öödest. Kokku moodustasid viie suurema sihturu ööbimised 68% välituristide ööbimistest.

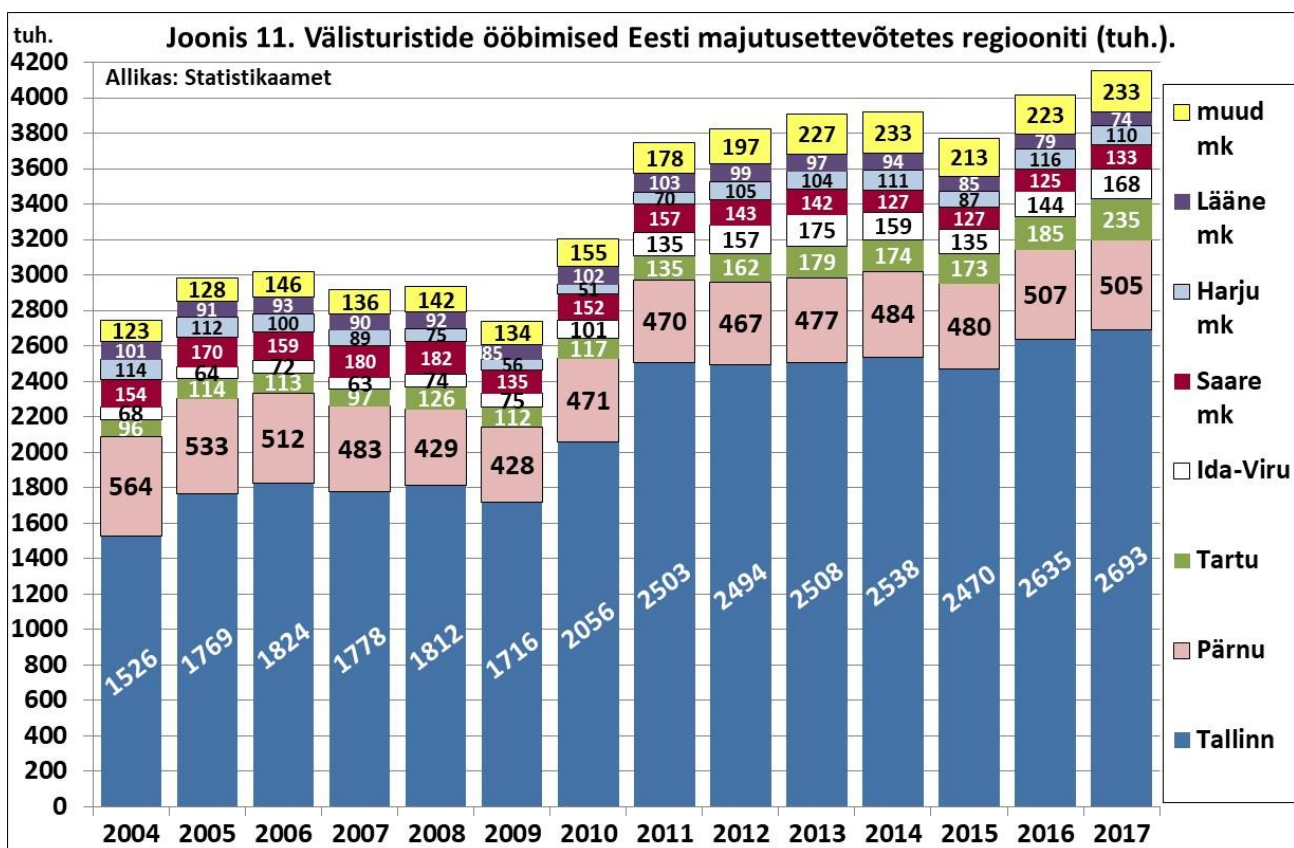
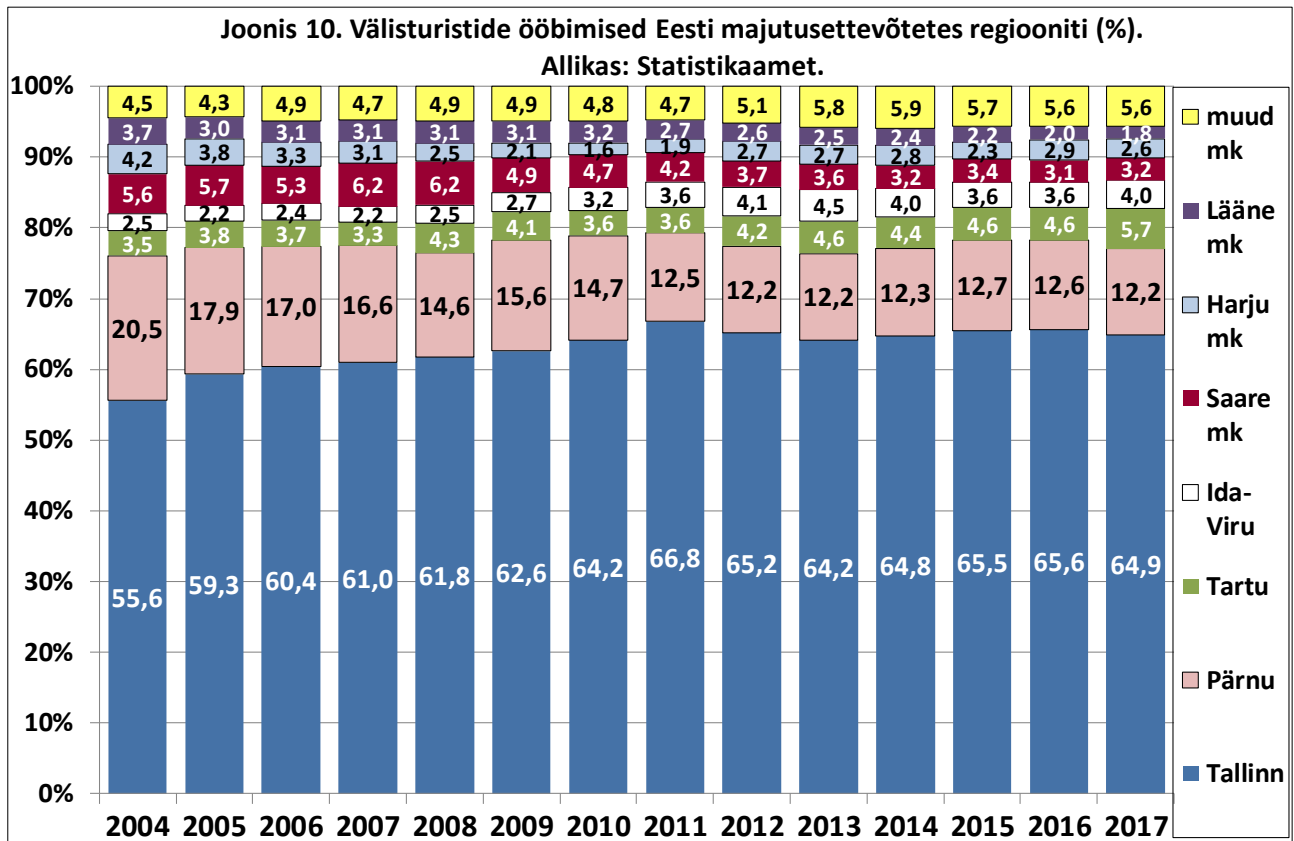

- Nagu näitab joonis 8, vähenes **Soome** turu osatähtsus 2017. aastal 41%-ni (2016.a. oli see 44%). See tähendab ühtlasi nende osatähtsuse vähenemist seni madalaimale tasemele (pikaajalises võrdluses alates 1990.-test aastatest). **Vene** turu osatähtsus 2017. aastal veidi kasvas (10,3%-lt 11,6%-ni). Samas on see veel tunduvalt madalam 2013.a. rekordtasemest, mil Vene turistide ööbimised moodustasid koguni 17,4% välituristide ööbimistest. Järk-järgult on veidi kasvanud **Läti** turu osatähtsus (2004.a. oli see 2%, 2012.-2013. aastal 4%, 2017. aastal 6%).
- 2017.a. lisandus välituristide ööbimisi kõigil eesmärkidel.** Ööbimised puhkusereisidel moodustasid 67%, tööreisidel 21% ja muudel reisidel 12% kõigist välituristide ööbimistest.
- Välituristide ööbimisi puhkusereisidel oli 2017.aastal 2,77 miljonit. Võrreldes 2016.aastaga kasvas nende arv 43 846 võrra ehk 1,6%.
- Välituristide ööbimisi tööreisidel oli 880 697. Võrreldes 2016.a. kasvas nende arv 36 897 võrra ehk 4,4%.
- Välituristide ööbimisi muudel reisidel oli 495 658. Võrreldes 2016. aastaga kasvas nende arv 55 095 võrra ehk 12,5% (joonis 9).

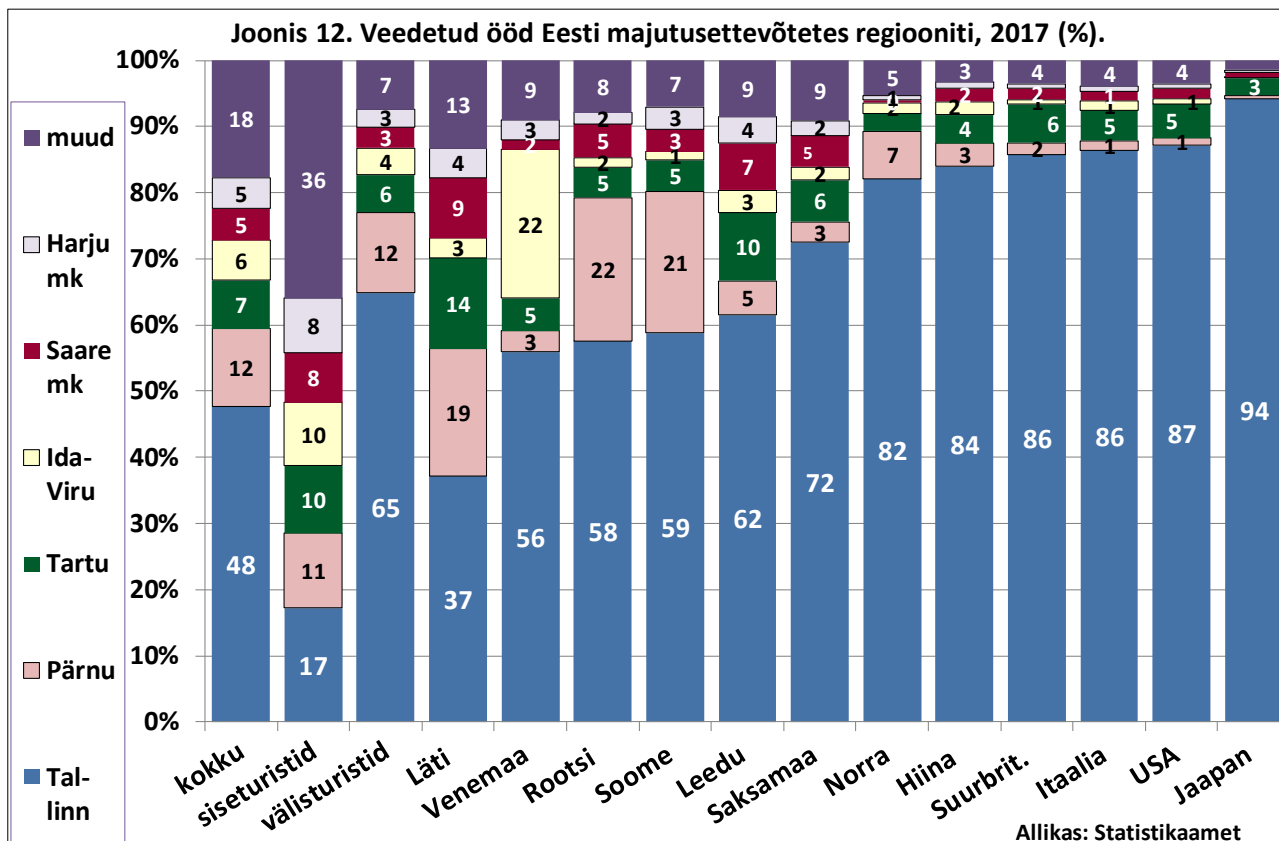
- **Välisturistide ööbimiste regionaalne jaotus muutus 2017. aastal vähe (joonis 10).** Tallinnas veedeti välisturistide ööbimistest 64,9%, Pärnus 12,2%, Tartus 5,7%, Ida-Virumaal 4% ja Saare maakonnas 3,2%. Tallinna ja Pärnu osatähtsus vähenes veidi, samas Tartu ja Ida-Virumaa osatähtsus kasvas veidi, Saare mk osatähtsus jäi 2016.a. tasemele (joonised 10 ja 11).
- **Tallinna** osatähtsus vähenes seetõttu, et seal kasvas välisturistide ööbimiste arv veidi vähem (2,2%) kui Eestis tervikuna (kus kasv oli 3,4%). Absoluutarvudes kõige rohkem vähenes Tallinnas Soome turistide ööbimiste arv, aga tunduvalt vähenesid ka Norra, Rootsi ja Saksa turistide ööbimised. Samas kasvas ööbimiste arv Venemaalt, Suurbritanniast ja mitmetest kaugematest riikidest.
- **Pärnus** vähenes välisturistide ööbimiste arv 0,5%. Absoluutarvudes kõige rohkem vähenes Pärnus Soome turistide ööbimiste arv, aga vähenesid ka Rootsi turistide ööbimised. Absoluutarvudes kõige rohkem kasvas Pärnus ööbimiste arv Lätist ning lisandus ka ööbimisi Venemaalt, Saksamaalt ja Norrast, kuid nende maht polnud piisavalt suur, et katta Soome turu langust.
- **Tartus** lisandus välisturistide ööbimisi koguni 27%. Absoluutarvudes kõige rohkem kasvas Tartus ööbimiste arv Soomest, seejärel Lätist ning Venemaalt; lisandus ka ööbimisi Suurbritanniast, Rootsist ja teistest riikidest.
- **Ida-Virumaal** kasvas välisturistide ööbimiste arv peamiselt tänu Vene turistide ööbimiste tunduvalle lisandumisele.

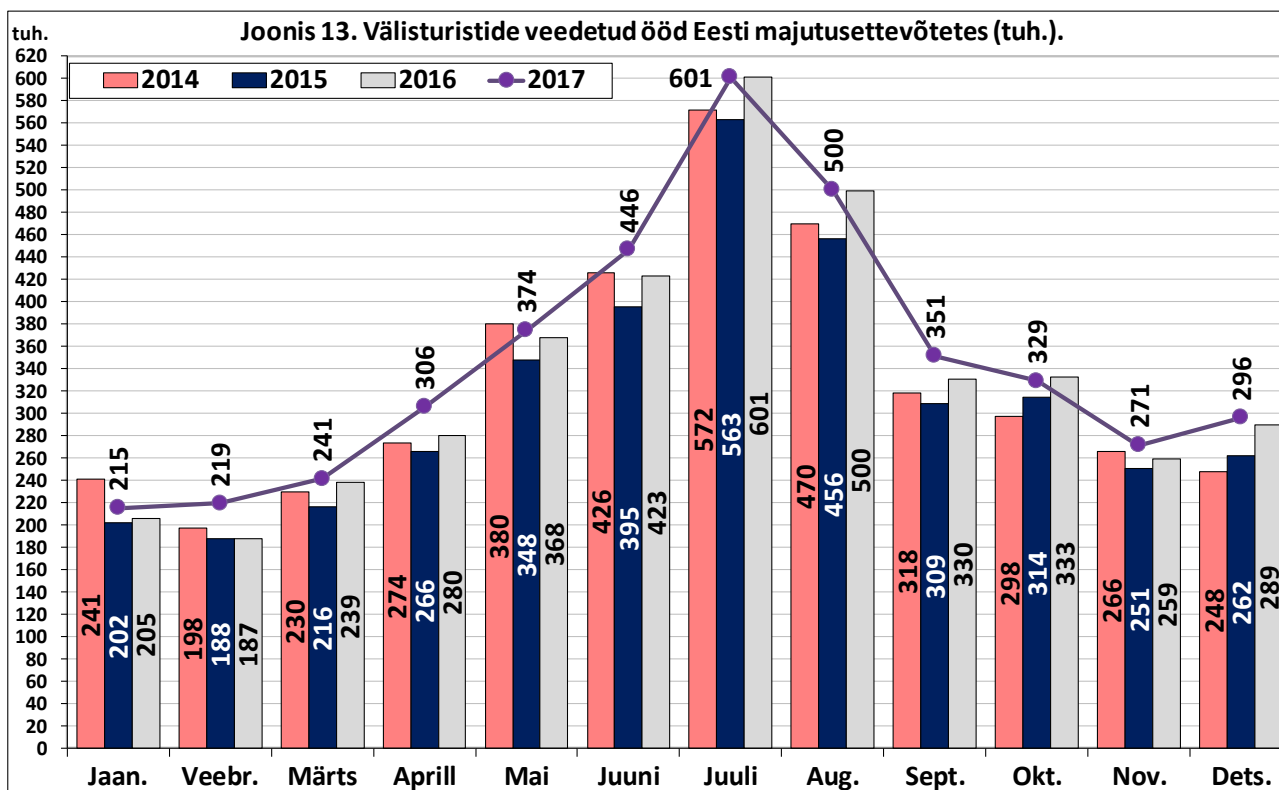

- **Jätkuvalt jaotusid kõige hajusamalt üle riigi Läti turistide ööbimised:** Eestis veedetud ööbimistest veetsid nad väljaspool Tallinna 63% (2016.aastal 59%). Venemaa turistide ööbimistest oli väljaspool Tallinna 44%, Rootsi turistide ööbimistest 42% ja Soome turistide puhul – 41%. Suhteliselt palju ööbivad väljaspool Tallinna asuvates piirkondades ka Leedu ja Saksamaa turistid, muude välisriikide turistid aga veetsid üle 80% ööbimistest Tallinna majutusettevõtetes (joonis 12).

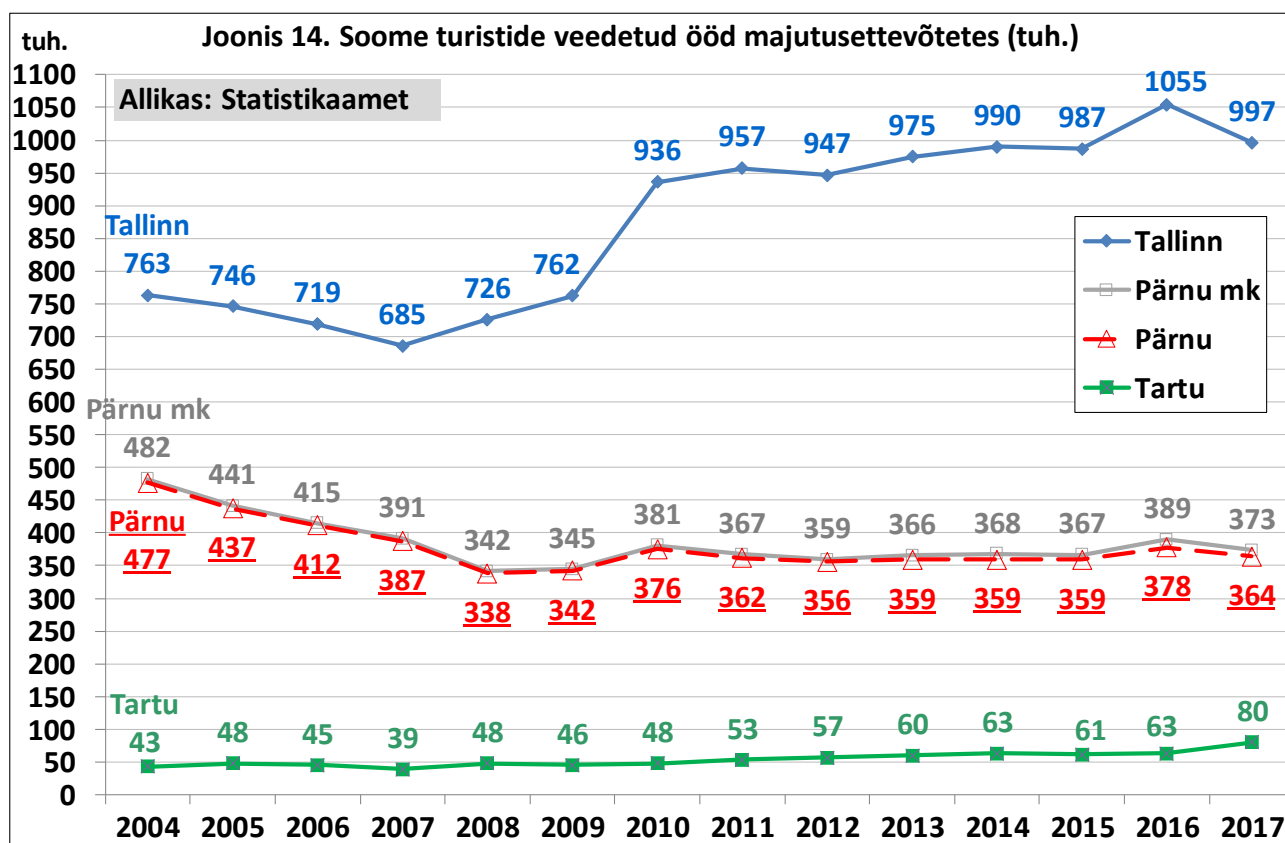

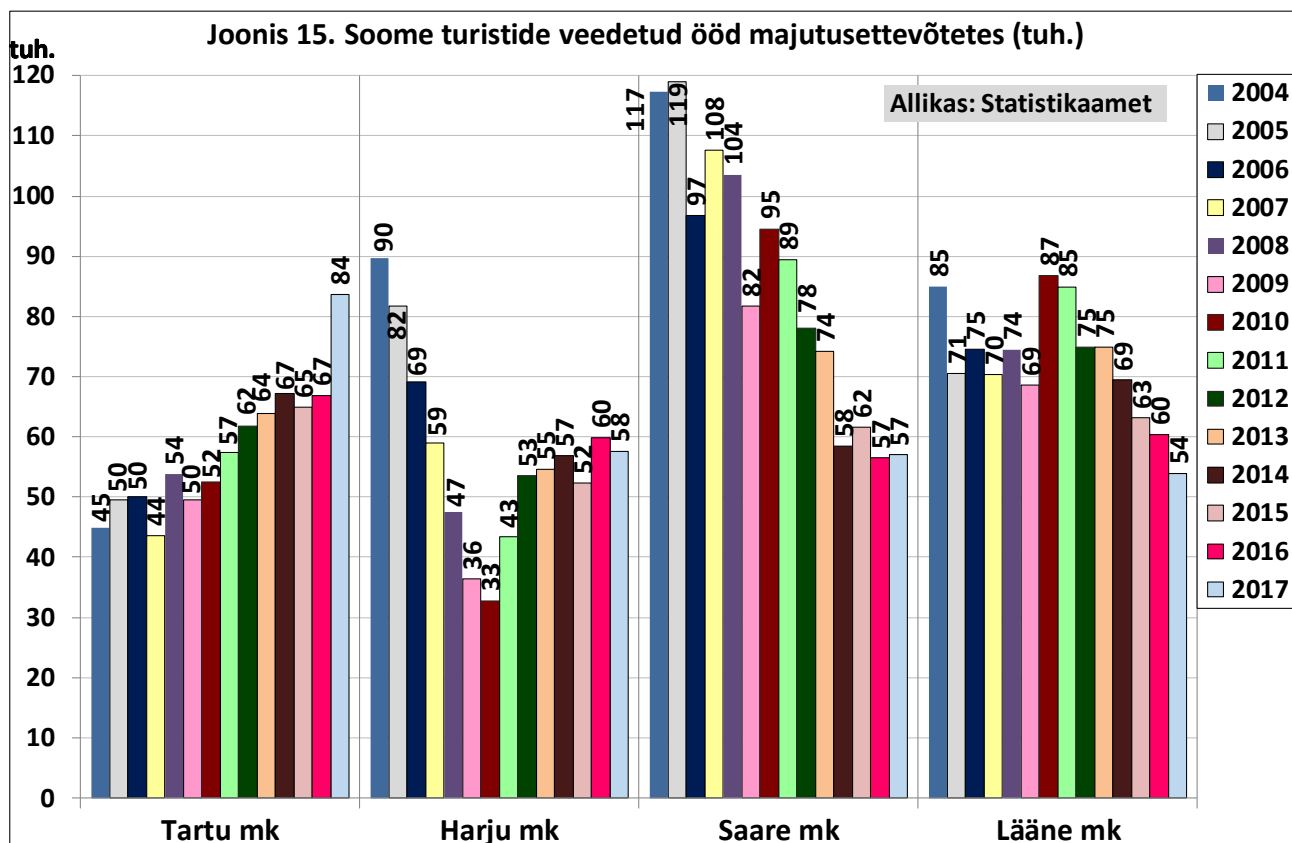
- Välituristide ööbimised kasvasid 2017. a. kõigil kuudel, v.a. juulis, kui need vähenesid 0,04% ja oktoobris, kui need vähenesid 1% (joonis 13). Välituristide ööbimiste hooajaline jaotus ei ole pikema perioodi vältel muutunud. Kolme suvekuu osatähtsus kogu aasta ööbimistest on viimasel kuuel aastal püsinud 37-38% vahel. 2017. a. oli see 37,3%, 2016. aastal 38%, 2014. ja 2015. aastal 37,5%. Laiema suvehooaja (mai-sept.) osatähtsus on viimasel kuuel aastal olnud 55%.

Turism Soomes

- 2017.a. ööbis Eesti majutustevõtetes 916 241 Soome turisti, kes veetsid seal 1,7 miljonit ööd. Soome turistide ja nende veedetud ööde arv vähenes 2016. aasta rekordtasemega võrreldes 4%. Kui 2017. aasta alguses nende ööbimiste arv kasvas, siis alates maikuust vähenes nende ööbimiste arv kõigil kuudel.
- Langus oli eelkõige Tallinnas ja Pärnus, samas lisandus tunduvalt Soome turistide ööbimisi Tartus. Langus oli seotud Tallinna majutuskohtade hinnataseme tõusu ja kõrge täitumusega. Samuti tuleb meeles pidada, et 2016.a. kasvas nende ööbimiste arv Eestis märkimisväärselt, jõudes uue rekordini. 2016.a. olid Soome majanduse väljavaated mõnevõrra tagasihoidlikumad ja seetõttu kasvas Soome elanike reisimine lähiriikidesse (võrreldes kaugemate Kesk- ja Lääne-Euroopa riikidega). 2017.a. aga oli trend vastupidine ja uuesti reisis rohkem kaugematesse Kesk-, Lääne- ja Lõuna-Euroopa riikidesse.
- Arvuliselt kõige rohkem vähenes nende ööbimiste arv **Tallinnas** (joonis 14). Samas 2016. aastal ka kasvas nende arv ülekaalukalt kõige rohkem just Tallinnas ning 2017.a. langus oli mõnevõrra väiksem kui 2016.a. kasv (s.t. 2017.a. ööbimiste arv jäi siiski 2015.a. tasemega võrreldes veidi kõrgemaks). Tõenäoliselt oli üheks nõudluse languse põhjuseks majutushindade kasv Tallinnas. **Veebruarist novembrini oli Statistikaameti arvatav ööpäeva keskmine maksumus Tallinna majutustevõtetes kümnendiku võrra kõrgem** kui 2016.a. samadel kuudel, kusjuures juulis ja septembris oli see isegi vastavalt 17% ja 18% 2016. aasta sama kuu tasemest kõrgem. Vaid 2017.a. detsembris oli see 2016.a. detsembri tasemel.
- Samuti avaldas ilmselt mõju Läti konkurents: alates aprillist kasvasid tunduvalt Soome turistide ööbimised Lätis. Kuigi ööbimiste arv on seal tunduvalt (koguni 8 korda) väiksem kui Eestis, oli nende lisandumine siiski märkimisväärne (2017.a. veetsid Soome turistid Läti majutustevõtetes 209 400 ööd, mis oli 15% ehk 27 000 võrra rohkem kui 2016.a.).
- **Pärnus** vähenes Soome turistide ööbimiste arv 2017. aastal 4%, kuid nagu Tallinnaski, eelnes ka Pärnus sellele 2016. aastal tugev kasv ja 2017.a. langus oli 2016. aasta kasvust väiksem. Sama võib öelda ka **Harjumaa** kohta: sealgi kasvas nende ööbimiste arv tunduvalt, kuid 2017.aastal vähenes 2016.a. tasemega võrreldes mõnevõrra (4%). Seevastu **Läänemaal** jätkus pikaajaline langustrend (juba seitsmendat aastat järjest). 2017.a. vähenesid Soome turistide ööbimised ka Valga- ja Lääne-Virumaal.
- Samas on positiivne, et uute või uuendatud vaatamisväärsuste ning uute hotellide lisandumine **Tartus** kasvatas soomlaste ööbimisi seal koguni 26%. Tartus jõudis nende ööbimiste arv juba teist aastat järjest uue rekordini.

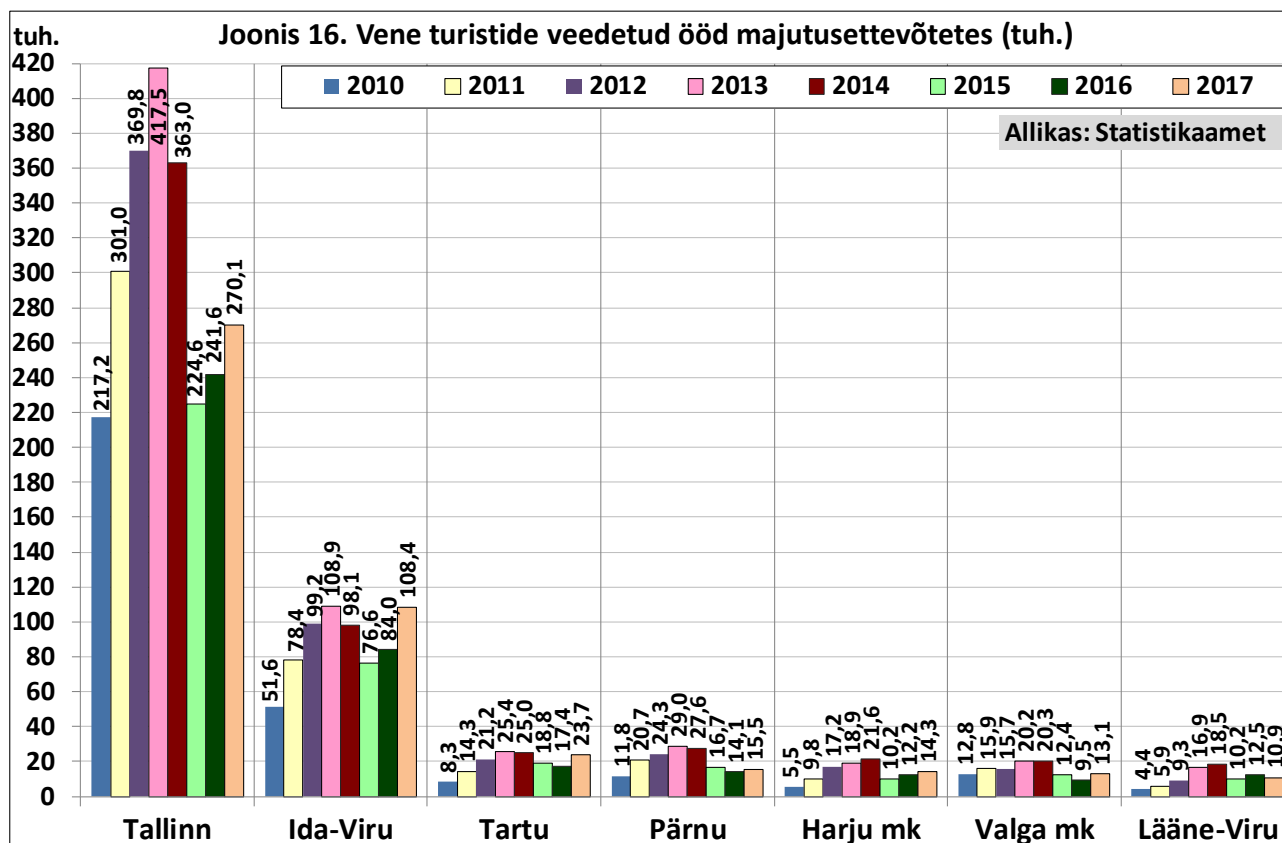

Soome turistide veedetud ööd majutusettevõtetes, allikas: Statistikaamet, www.stat.ee.

	Ööbimised (veedetud ööd)					Muutus võrreldes eelneva aastaga				
	2013	2014	2015	2016	2017	2015/14	2016/15	2017/16	2016/15	2017/16
Kokku	1 691 035	1 689 115	1 676 762	1 766 623	1 695 227	-12 353	89 861	-71 396	5%	-4%
Tallinn	974 636	989 636	986 830	1 054 689	996 513	-2 806	67 859	-58 176	7%	-6%
Pärnu mk	365 728	367 844	366 736	389 472	373 405	-1 108	22 736	-16 067	6%	-4%
..Pärnu linn	358 852	359 412	358 980	377 835	363 871	-432	18 855	-13 964	5%	-4%
Tartu mk	63 933	67 128	64 942	66 929	83 664	-2 186	1 987	16 735	3%	25%
..Tartu linn	60 006	63 133	61 392	63 243	79 724	-1 741	1 851	16 481	3%	26%
Harju mk	54 606	56 853	52 336	59 845	57 575	-4 517	7 509	-2 270	14%	-4%
Saare mk	74 160	58 385	61 544	56 517	56 979	3 159	-5 027	462	-8%	1%
Lääne mk	74 838	69 392	63 153	60 346	53 896	-6 239	-2 807	-6 450	-4%	-11%
Ida-Viru mk	22 325	19 094	21 443	20 541	21 763	2 349	-902	1 222	-4%	6%
Lääne-Viru	21 889	23 745	23 140	23 493	21 094	-605	353	-2 399	2%	-10%
Valga mk	15 697	13 804	12 261	13 945	11 019	-1 543	1 684	-2 926	14%	-21%
Viljandi mk	5 975	6 137	6 354	4 842	5 073	217	-1 512	231	-24%	5%
Võru mk	3 840	3 866	4 655	5 074	4 286	789	419	-788	9%	-16%
Hiiu mk	5 471	4 371	4 793	4 161	3 308	422	-632	-853	-13%	-20%
Järva mk	2 936	3 697	3 788	2 910	2 663	91	-878	-247	-23%	-8%
Põlva mk	2 653	2 012	2 130	1 828	1 964	118	-302	136	-14%	7%
Jõgeva mk	1 327	1 665	1 289	956	1 196	-376	-333	240	-26%	25%
Rapla mk	1 021	1 486	1 368	1 075	829	-118	-293	-246	-21%	-23%

Turism Venemaal

- 2017.a. ööbis Eesti majutusettevõtetes 238 636 Vene turisti, kes veetsid seal 482 948 ööd. Vene turistide arv kasvas 2016. aastaga võrreldes 19% ja nende veedetud ööde arv 17%.
- Peale ligi 2-aastast langust on nende ööbimiste arv uuesti kasvanud kõigil kuudel alates 2016.a. septembrist. Kuna aga vahepealne langus oli nii suur, võtab taastumine kunagisele rekordtasemele veel mitu aastat. Seetõttu oli nende ööbimiste arv 2017. aastal 29% väiksem kui 2013.a. (enne languse algust).

Vene turistide veedetud ööd majutusettevõtetes, allikas: Statistikaamet, www.stat.ee

	Ööbimised (veedetud ööd)							Muutus võrreldes eelneva aastaga				
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2015/14	2016/15	2017/16	2016/15	2017/16
Kokku	475 905	593 783	679 343	613 868	393 805	413 292	482 948	-220 063	19 487	69 656	5%	17%
Tallinn	301 029	369 803	417 454	362 966	224 583	241 614	270 109	-138 383	17 031	28 495	8%	12%
Ida-Viru	78 399	99 247	108 854	98 073	76 555	84 046	108 441	-21 518	7 491	24 395	10%	29%
Tartu mk	15 461	23 094	30 576	29 595	20 620	19 212	26 597	-8 975	-1 408	7 385	-7%	38%
..Tartu linn	14 265	21 216	25 449	25 025	18 843	17 420	23 710	-6 182	-1 423	6 290	-8%	36%
Pärnu mk	21 157	25 422	30 076	29 146	18 063	14 880	16 553	-11 083	-3 183	1 673	-18%	11%
..Pärnu linn	20 708	24 285	29 022	27 565	16 733	14 089	15 451	-10 832	-2 644	1 362	-16%	10%
Harju mk	9 848	17 220	18 869	21 558	10 189	12 213	14 283	-11 369	2 024	2 070	20%	17%
Valga mk	15 934	15 706	20 234	20 325	12 408	9 466	13 078	-7 917	-2 942	3 612	-24%	38%
Lääne-Viru	5 878	9 255	16 867	18 501	10 188	12 497	10 852	-8 313	2 309	-1 645	23%	-13%
Saare mk	8 074	9 823	10 037	10 717	6 679	6 307	7 569	-4 038	-372	1 262	-6%	20%
Põlva mk	11 712	13 489	14 223	9 804	5 776	4 699	5 210	-4 028	-1 077	511	-19%	11%
Lääne mk	3 968	5 244	4 665	5 747	3 681	3 218	3 734	-2 066	-463	516	-13%	16%
Võru mk	3 010	3 471	5 113	4 649	2 612	2 600	3 258	-2 037	-12	658	0%	25%
Jõgeva mk	536	572	496	1 049	750	840	1 054	-299	90	214	12%	25%
Järva mk	71	135	198	220	243	367	780	23	124	413	51%	113%
Viljandi mk	324	240	634	635	704	585	660	69	-119	75	-17%	13%
Hiiu mk	309	826	800	570	453	361	535	-117	-92	174	-20%	48%
Rapla mk	195	236	247	313	301	387	235	-12	86	-152	29%	-39%

- Vene turistide ööbimisi lisandus peaaegu kõigis maakondades. Arvuliselt kõige rohkem kasvas nende ööbimiste arv nende kahes populaarseimas sihtkohas **Tallinnas ja Ida-Virumaal**. Võib öelda, et Ida-Virumaa majutusettevõtted on Vene kriisiga keskmisest paremini toime tulnud. Kui Eestis keskmiselt oli Vene turistide ööbimiste arv seni rekordilisest 2013.a. tasemest veel 29% väiksem ja Tallinnas isegi 35% väiksem, siis **Ida-Virumaal oli nende ööbimisi 2017.a. vaid 0,4% vähem kui 2013.a.** (joonis 16). **Ida-Virumaal** majutatud Vene turistide arv aga oli 2017. aastal koguni 31% kõrgem kui seni rekordilisel

2013. aastal. See tähendab, et Ida-Virumaa majutusettevõtted suutsid nõudlust kasvatada tänu lühemalt viibivate Vene turistide lisandumisele.

- Absoluutarvudes suuremat kasvu näitasid ka nende ööbimised Tartu maakonnas (eelkõige Tartus) ning Valgamaal ja Harjumaal. Tartus avaldasid ilmselt mõju uued hotellid ja vaatamisväärsused (nagu teistegi lähiturgude puhul).
- 2017.a. kasvas Vene turistide ööbimiste arv peaaegu kõigis Euroopa riikides. Meie lähiriikides kasvas nende ööbimiste arv enam-vähem sama palju kui Eestis (Lätis 14% ja Soomes 16%). Leedus oli kasv veidi väiksem (+6%).

	Vene turistide veedetud ööd majutusettevõtetes (tuhandetes)												Muutus			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2014/13	2015/14	2016/15	2017/16
Soomes	677	856	1030	980	1056	1287	1507	1620	1340	783	698	809	-17%	-42%	-11%	16%
Eestis	177	150	198	221	330	476	594	679	614	394	413	483	-10%	-36%	5%	17%
Lätis	151	188	195	197	320	434	588	702	628	419	441	501	-11%	-33%	5%	14%
Leedus	166	209	225	195	282	413	569	644	583	364	368	389	-10%	-38%	1%	6%

Turism Lätist

- 2016.a. ööbis Eesti majutusettevõtetes 161 250 Läti turisti (kasv 14%); nende veedetud ööd oli 243 509 (kasv 11%). Läti turistide ööbimised Eestis on kasvanud 8 aastat järjest (alates 2010. aastast), kusjuures alates 2011. aastast on nende arv igal aastal jõudnud uue rekordini. Viimasel kolmel aastal on kasv olnud üle 10% aastas. Läti elanikele on Eesti sihtkoht, kus on palju tugevaid, eriti lastega peredele atraktiivseid tooteid mugavas söidukauguses. Järjest enam tuntakse huvi Eesti spaade ja pereatraktsioonide vastu.
- Turism Lätist kasvas tunduvalt just mitmetes väljaspool Tallinna asuvates sihtkohtades. Arvuliselt kõige rohkem kasvas Läti turistide ööbimiste arv Tartu maakonnas – eelkõige **Tartus**. Nagu Eesti ja teiste lähiriikide turistidegi puhul, mõjutas ka Läti turistide nõudluse kasvu Tartus uute vaatamisväärsuste ja hotellide lisandumine. Tartus kasvas nende ööbimiste arv 2016. aastaga võrreldes 60%, võrreldes üle-eelmise aastaga aga nende ööbimised seal koguni kahekordistusid.

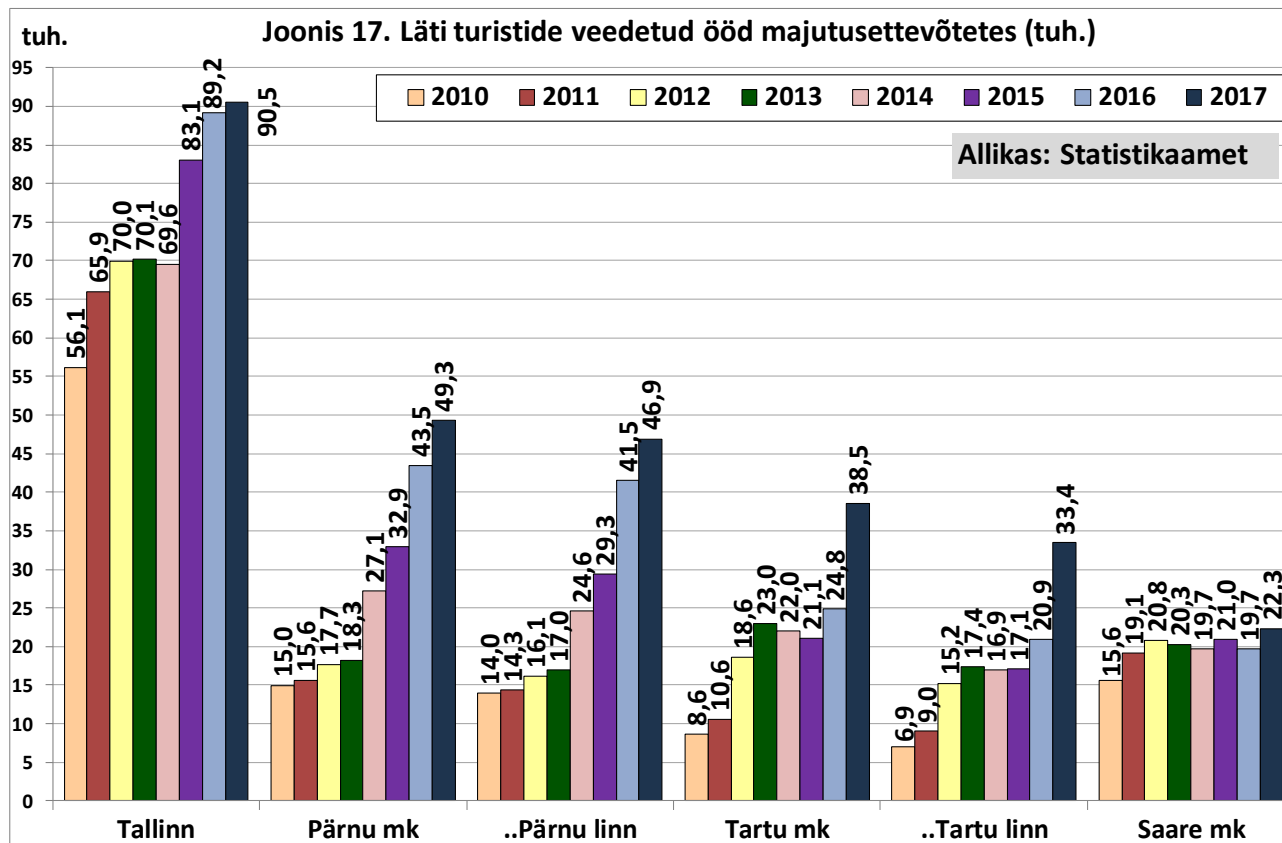
Läti turistide veedetud ööd majutusettevõtetes, allikas: Statistikaamet, www.stat.ee

	Ööbimised (veedetud ööd)							Muutus võrreldes eelneva aastaga					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2015/14	2016/15	2017/16	2016/15	2017/16	
Kokku	130 154	152 491	158 031	170 279	195 649	218 764	243 509	25 370	23 115	24 745	12%	11%	
Tallinn	65 947	69 969	70 138	69 579	83 056	89 152	90 519	13 477	6 096	1 367	7%	2%	
Pärnu mk	15 629	17 652	18 257	27 143	32 884	43 463	49 342	5 741	10 579	5 879	32%	14%	
..Pärnu linn	14 326	16 145	16 974	24 551	29 332	41 529	46 900	4 781	12 197	5 371	42%	13%	
Tartu mk	10 624	18 573	22 972	22 010	21 097	24 829	38 500	-913	3 732	13 671	18%	55%	
..Tartu linn	9 038	15 200	17 356	16 941	17 101	20 914	33 418	160	3 813	12 504	22%	60%	
Saare mk	19 130	20 806	20 257	19 691	20 974	19 664	22 323	1 283	-1 310	2 659	-6%	14%	
Harju mk	3 831	5 932	5 596	6 630	6 955	12 431	10 718	325	5 476	-1 713	79%	-14%	
Ida-Viru mk	4 717	5 545	6 030	6 839	6 640	7 345	7 276	-199	705	-69	11%	-1%	
Valga mk	2 420	2 831	2 875	4 376	5 831	5 358	4 851	1 455	-473	-507	-8%	-9%	
Võru mk	1 640	2 214	2 450	3 218	3 039	2 287	3 635	-179	-752	1 348	-25%	59%	
Lääne-Viru	1 749	3 501	3 606	3 441	3 097	3 350	3 572	-344	253	222	8%	7%	
Põlva mk	781	1 189	1 391	1 437	1 692	2 798	3 162	255	1 106	364	65%	13%	
Lääne mk	825	1 007	1 477	2 003	3 584	2 068	2 774	1 581	-1 516	706	-42%	34%	
Järva mk	735	481	115	212	1 313	1 140	2 296	1 101	-173	1 156	-13%	101%	
Jõgeva mk	371	546	572	769	1 423	1 400	1 761	654	-23	361	-2%	26%	
Hiiu mk	915	730	746	1 074	904	785	1 257	-170	-119	472	-13%	60%	
Viljandi mk	589	1 169	1 333	1 685	2 209	1 623	1 215	524	-586	-408	-27%	-25%	
Rapla mk	251	346	216	172	951	1 071	308	779	120	-763	13%	-71%	

- Lisaks Tartule näitasid Läti turistide ööbimised arvuliselt suuremat kasvu ka Pärnus ja Saare maakonnas. **Pärnus** lisandus nende ööbimisi 13% (sellele eelnes märkimisväärne – 42% – kasv 2016. aastal). Siin

tuleb mainida, et nende ööbimised Pärnus on näidanud tugevat kasvu juba vähemalt 13 aastat järjest (iseegi majanduskriisi ajal). 2017. aastal oli Läti turistide ööbimisi Pärnus peaaegu 3 korda rohkem kui 2013. aastal. Positiivne on ka, et viimastel aastatel on märkimisväärselt lisandunud nende ööbimisi Pärnus just väljaspool suvehooaega. 2017.a. lisandus kuude võrdluses nende ööbimisi kõige rohkem aprillis, mais ja detsembris. 2015. ja 2017. aastal oli neile Pärnus ööbimiseks aasta populaarseim kuu detsember, 2016. aastal märts.

- **Saare maakonnas** lisandus Läti turistide ööbimisi 14% (tõsi, sellele eelnes mõningane langus 2016. aastal). Kasv oli suurem madalhooajal, samas juunist augustini vaid 5,6%.

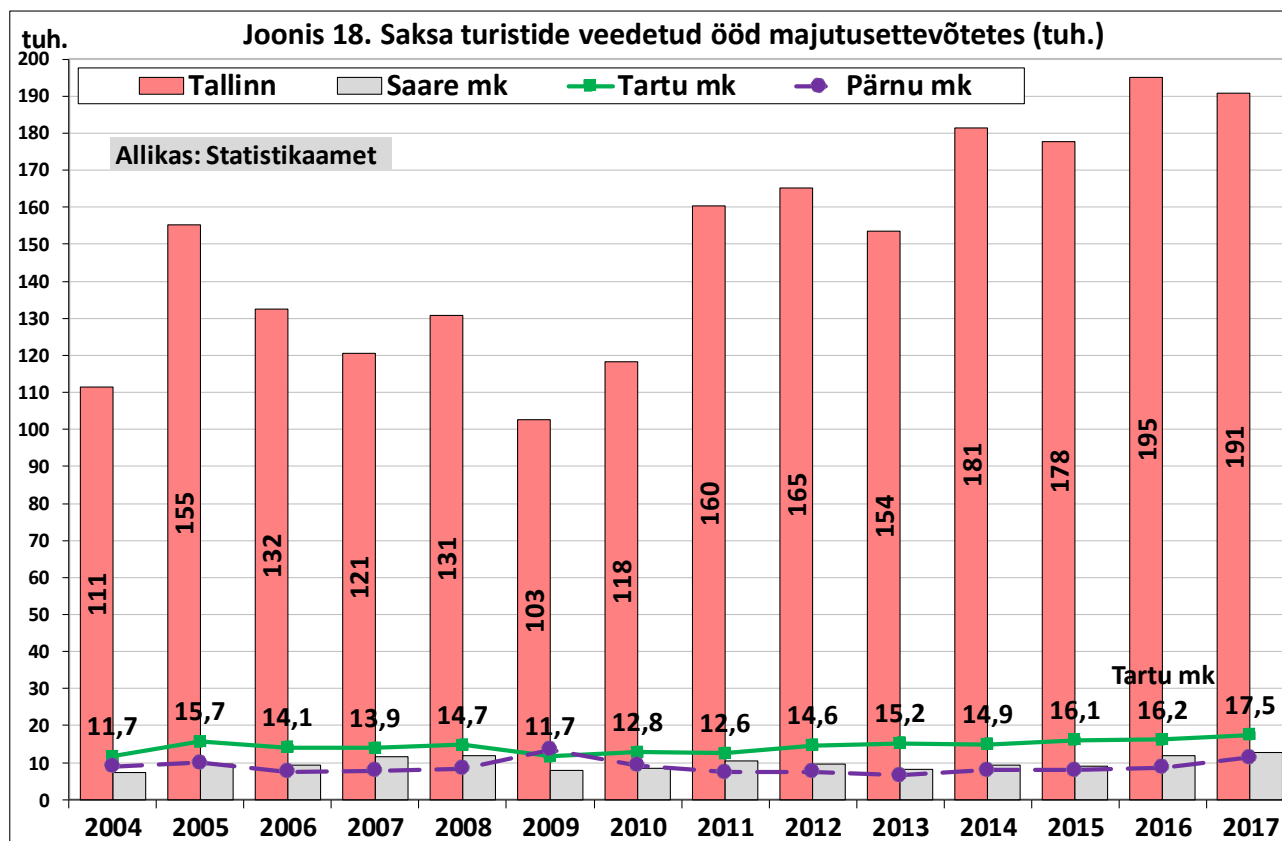
Muud välisriigid

- 2017. aastal ööbis Eesti majutusettevõtetes 125 660 **Saksamaa** turisti (282 võrra ehk 0,2% vähem kui 2016.a.); nende veedetud ööde arv oli 263 413 (langus 2%). Siin tuleb meenutada, et 2016.a. jõudsid mõlemad näitajad uue rekordini (millele ilmselt avaldas mõju lennuseduste lisandumine Saksamaalt Eestisse). Seega olid arengud Saksa turul mõnevõrra sarnased Soome turuga: peale 2016.a. rekordit järgnes 2017.a. väike langus (eelkõige **Tallinnas**), mis oli seotud Tallinna majutuskohtade hinnataseme tõusu ja kõrge täitumusega. Lisaks Tallinnale vähenes nende ööbimiste arv tunduvalt ka **Jõgeva maakonnas** (eelnevatel aastatel on seal ööbinud pikalt viibinud tööreisijad).
- Samas kasvas tunduvalt (koguni 31%) Saksa turistide ööbimiste arv **Pärnu maakonnas**. Kolmandat aastat järjest jõudis uue rekordini Saksa turistide ööbimiste arv **Tartu maakonnas** – nende tähtsusest teises sihtkohas Eestis. **Saare maakonnas** kasvas nende ööbimiste arv seetõttu, et juulis viibisid seal pikalt (üle nädala) Saaremaa ooperipäevade esinejad.

Saksa turistide veedetud ööd majutusettevõtetes, allikas: Statistikaamet, www.stat.ee

	Ööbimised (veedetud ööd)							Muutus võrreldes eelneva aastaga				
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2015/14	2016/15	2017/16	2016/15	2017/16
Kokku	218 698	227 959	210 955	242 102	241 400	269 673	263 413	-702	28 273	-6 260	12%	-2%
Tallinn	160 272	165 272	153 581	181 395	177 792	195 119	190 953	-3 603	17 327	-4 166	10%	-2%
Tartu mk	12 572	14 631	15 240	14 891	16 072	16 174	17 529	1 181	102	1 355	1%	8%
..Tartu linn	12 260	14 228	14 636	14 338	15 548	15 475	16 449	1 210	-73	974	0%	6%
Saare mk	10 563	9 454	8 200	9 336	9 162	11 787	12 624	-174	2 625	837	29%	7%
Pärnu mk	7 328	7 492	6 537	7 888	7 928	8 653	11 300	40	725	2 647	9%	31%
..Pärnu linn	6 385	6 414	5 286	6 483	6 907	7 190	8 251	424	283	1 061	4%	15%
Lääne-Viru	7 237	8 062	7 750	8 430	7 934	9 778	9 013	-496	1 844	-765	23%	-8%
Harju mk	1 865	3 227	2 103	2 539	2 922	5 966	5 705	383	3 044	-261	104%	-4%
Ida-Viru mk	10 462	9 978	7 328	6 066	5 984	7 121	5 389	-82	1 137	-1 732	19%	-24%
Lääne mk	2 688	3 204	3 370	2 996	2 746	2 814	3 202	-250	68	388	2%	14%
Viljandi mk	919	1 389	1 719	1 707	2 205	1 451	1 858	498	-754	407	-34%	28%
Valga mk	2 377	2 380	1 796	1 625	1 723	1 314	1 706	98	-409	392	-24%	30%
Jõgeva mk	327	239	354	2 427	4 004	6 103	1 059	1 577	2 099	-5 044	52%	-83%
Võru mk	469	599	889	803	609	899	807	-194	290	-92	48%	-10%
Hiiu mk	874	1 321	921	882	1 110	655	775	228	-455	120	-41%	18%
Põlva mk	483	293	780	722	828	933	656	106	105	-277	13%	-30%
Järva mk	195	224	189	171	179	665	511	8	486	-154	272%	-23%
Rapla mk	67	194	198	224	202	241	326	-22	39	85	19%	35%

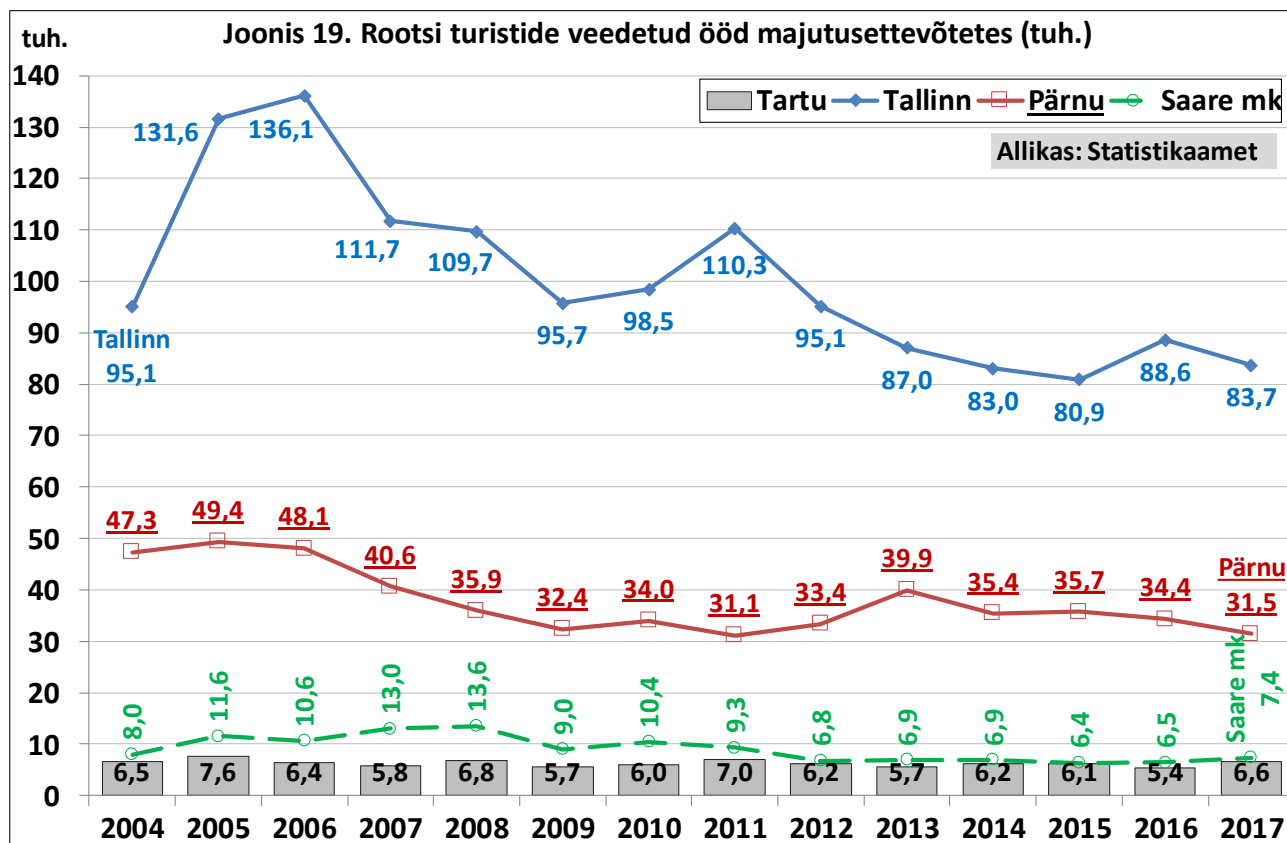

- Turism **Rootsist** 2017. aastal veidi vähenes – peale 5% kasvu 2016. aastal. 2017.a. ööbis Eesti majutusettevõtetes 73 296 Rootsi turisti, kes veetsid seal 145 394 ööd. Majutatute arv vähenes 2016. aastaga võrreldes 1,5%, veedetud ööde arv aga 4%. Absoluutarvudes kõige rohkem vähenes nende ööbimiste arv Tallinnas. Tallinnas oli langus 2017. aastal 6%, sellele eelnes aga 10% kasv 2016. aastal. 2017.a. vähenesid nende ööbimised ka Pärnus (teist aastat järjest), samas aga kasvasid tunduvalt (23%) Tartus ning suhteliselt palju (+14%) ka Saare maakonnas.

- Eesti (eriti Tallinna) tulemustele võis mõju avaldada Läti konkurents: kuna alates 2016.a. lõpust lisandus Riia-Stockholmi liinile üks laev, kasvas 2017.a. Lätis Rootsi turistide ööbimiste arv tunduvalt (koguni 32%). Nii suurest kasvust tulenevalt oli 2017. aastal esmakordselt Rootsi turistide ööbimisi Läti majutusettevõtetes veidi rohkem kui Eesti majutusettevõtetes (Lätis veetsid nad 151 896 ööd, Eestis 145 394 ööd). Riia ja Stockholmi vahel sõitnud laevareisijate arv kasvas 2017. aastal 2016. aastaga võrreldes 46%.

Rootsi turistide veedetud ööd majutusettevõtetes, allikas: Statistikaamet, www.stat.ee

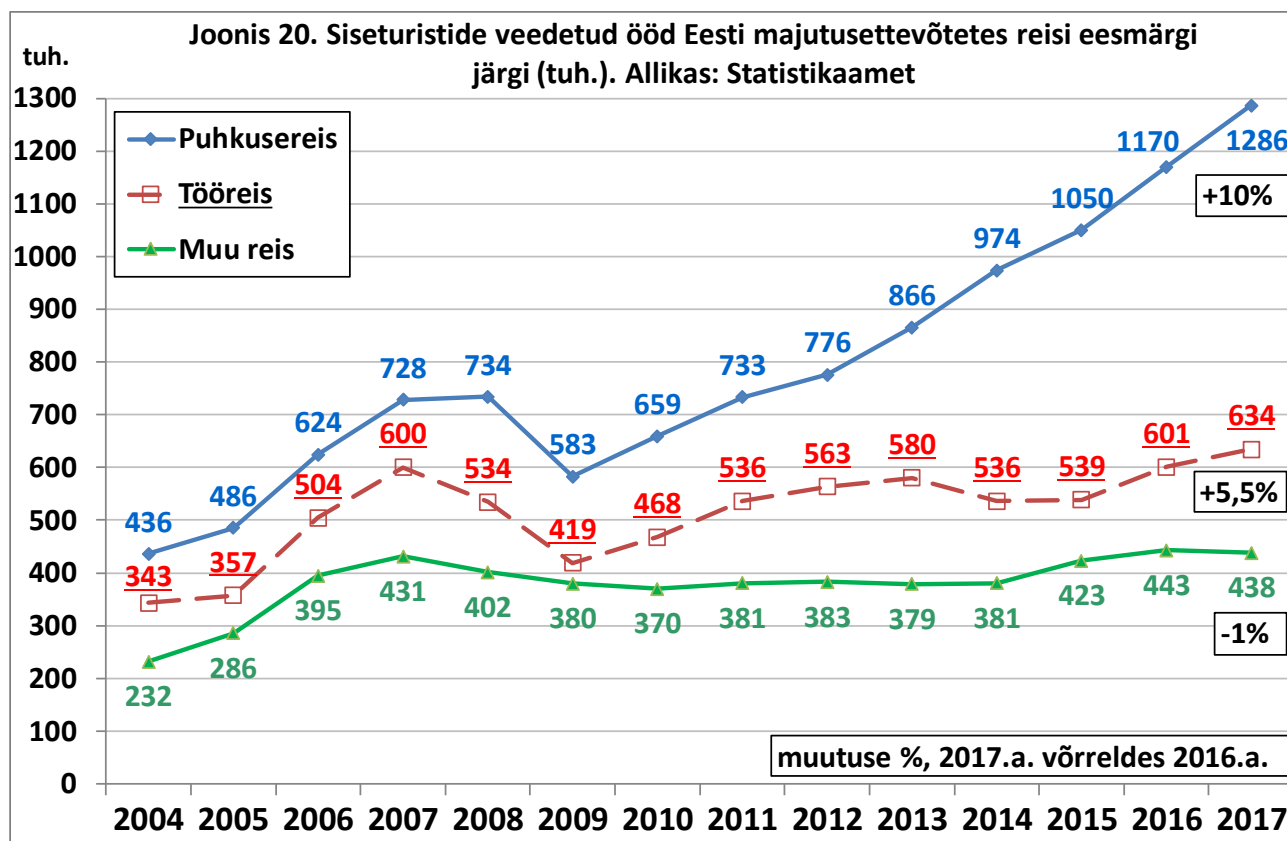
	Ööbimised (veedetud ööd)							Muutus võrreldes eelneva aastaga				
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2015/14	2016/15	2017/16	2016/15	2017/16
Kokku	179 523	161 460	159 813	149 721	144 504	152 080	145 394	-5 217	7 576	-6 686	5%	-4%
Tallinn	110 300	95 117	87 043	83 005	80 889	88 615	83 711	-2 116	7 726	-4 904	10%	-6%
Pärnu mk	31 998	34 656	41 321	36 796	37 217	35 804	33 034	421	-1 413	-2 770	-4%	-8%
..Pärnu linn	31 143	33 361	39 935	35 407	35 700	34 351	31 495	293	-1 349	-2 856	-4%	-8%
Saare mk	9 346	6 804	6 922	6 931	6 354	6 491	7 431	-577	137	940	2%	14%
Tartu mk	7 339	6 857	5 921	6 531	6 365	5 711	6 935	-166	-654	1 224	-10%	21%
..Tartu linn	7 046	6 215	5 683	6 176	6 133	5 403	6 631	-43	-730	1 228	-12%	23%
Lääne mk	5 153	4 794	5 394	3 993	3 437	3 807	2 956	-556	370	-851	11%	-22%
Valga mk	5 220	4 600	4 031	3 138	2 688	2 661	2 727	-450	-27	66	-1%	2%
Harju mk	2 623	2 457	2 171	3 004	1 971	2 118	2 369	-1 033	147	251	7%	12%
Ida-Viru mk	4 270	3 196	3 291	3 291	3 047	3 403	2 253	-244	356	-1 150	12%	-34%
Lääne-Viru	1 211	1 072	1 660	1 244	897	759	1 043	-347	-138	284	-15%	37%
Viljandi mk	1 022	717	901	620	513	1 046	971	-107	533	-75	104%	-7%
Võru mk	144	127	206	104	357	943	695	253	586	-248	164%	-26%
Hiiu mk	387	614	573	500	340	332	440	-160	-8	108	-2%	33%
Põlva mk	36	125	116	149	83	96	404	-66	13	308	16%	321%
Jõgeva mk	126	78	139	287	205	153	234	-82	-52	81	-25%	53%
Järva mk	205	126	58	88	103	102	132	15	-1	30	-1%	29%
Rapla mk	143	120	66	40	38	39	59	-2	1	20	3%	51%

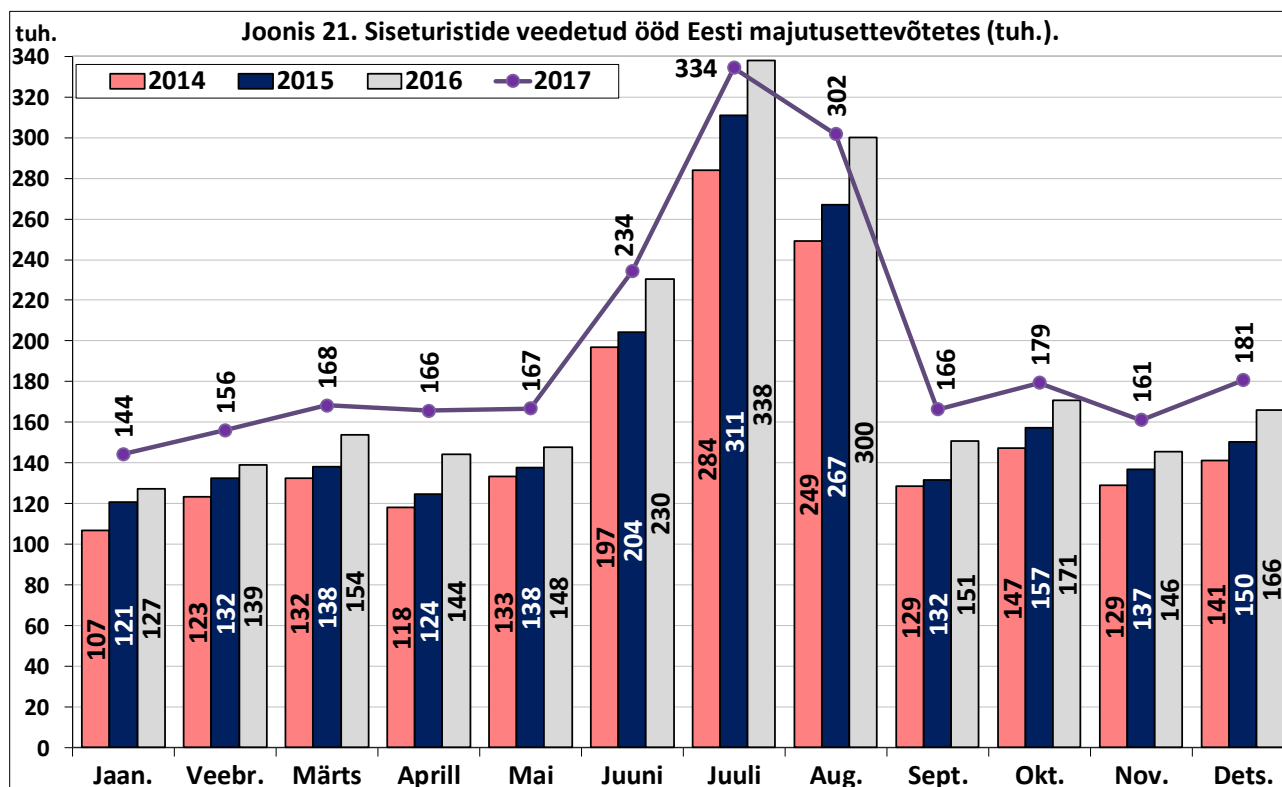
- Üks suuremat kasvu näidanud turismiturge oli 2017. aastal **Suurbritannia**. Seal saabunud turiste oli 2017. aastal 58 402 ehk 20% rohkem kui 2016. aastal. Nende ööbimised kasvasid 19%, jõudes 128 076-ni. Sellele aitas kaasa uue lennuühenduse lisandumine Londoniga alates märtsist. Kasvu jätkumist Suurbritanniast on oodata ka 2018.a., kuna uusi lennuühendusi lisandub veelgi. Peamiselt lisandus 2017.a. nende ööbimisi Tallinnas, väiksemal arvul ka nende tähtsusest teises sihtkohas Tartus. Kuigi Tartu osatähtsus on jätkuvalt üsna väike (6% nende ööbimistest Eestis), väärib märkimist, et nende ööbimiste arv seal on alates 2011. aastast igal aastal jõudnud uue rekordini.

SISETURISM

- 2017.a. ööbis Eesti majutusettevõtetes 1,39 miljonit siseturisti, kes veetsid seal 2,36 miljonit ööd. Siseturistide arv kasvas 2016. aastaga võrreldes 9,5%, nende veedetud ööde arv aga 6,6% (s.t. sisereisil viibiti eelneva aastaga võrreldes mõnevõrra lühemalt).
- Absoluutarvudes lisandus kõige rohkem siseturistide ööbimisi puhkusereisidel.** Puhkusereisidel veedeti 55%, tööreisidel 27% ja muudel reisidel 19% kõigist siseturistide ööbimistest.
- Siseturistide ööbimisi puhkusereisidel oli 1,29 miljonit. Võrreldes 2016. aastaga kasvas nende arv 116 492 võrra ehk 10%. Ööbimised puhkusereisidel jõudsid juba kuuendat aastat järjest uue rekordini. Puhkusereiside kiire kasv tuleneb Eesti elanike sisetulekute kasvust ja siseturistidele atraktiivsete ajaveetmis- ja puhkamisvõimaluste pidevast lisandumisest.
- Siseturistide ööbimisi tööreisidel oli 634 290. Võrreldes 2016.a. kasvas nende arv 33 113 võrra ehk 5,5%. Ööbimised tööreisidel jõudsid uue rekordini teist aastat järjest.
- Siseturistide ööbimisi muudel reisidel oli 438 361 (võrreldes 2016.aastaga 4273 võrra ehk 1% vähem).
- Siseturistide ööbimiste arv kasvas 2017.a. kõigil kuudel, välja arvatud juulis, kui nende ööbimised vähenesid 1% (joonis 21). Ka ülejäänud suvekuudel oli kasv tagasihoidlik: juunis 1,6% ja augustis vaid 0,6%. Arvuliselt kõige rohkem lisandus 2017. aastal siseturistide ööbimisi aprillis ja mais ning seejärel jaanuaris ja veebruaris.
- Seega, kui 2016.a. kasvasid siseturistide ööbimised kõige rohkem just suvekuudel, siis 2017.a. oli trend vastupidine. Kui perioodil 2013-2016 kolme suvekuu osatähtsus siseturistide kogu aasta ööbimistest järkjärgult veidi kasvas (37,6 protsendilt 2012. aastal 39,2 protsendini 2016. aastal), siis 2017.a. vähenes see rekordiliselt madala tasemeni: **juunist augustini tehti 36,9% siseturistide kogu aasta ööbimistest**. Laiema suvehooaja (mai-sept.) osatähtsus oli 2017. aastal 51% kogu aasta ööbimistest (sama palju oli see ka 2012. aastal; vahepealsetel aastatel aga 52-53%).

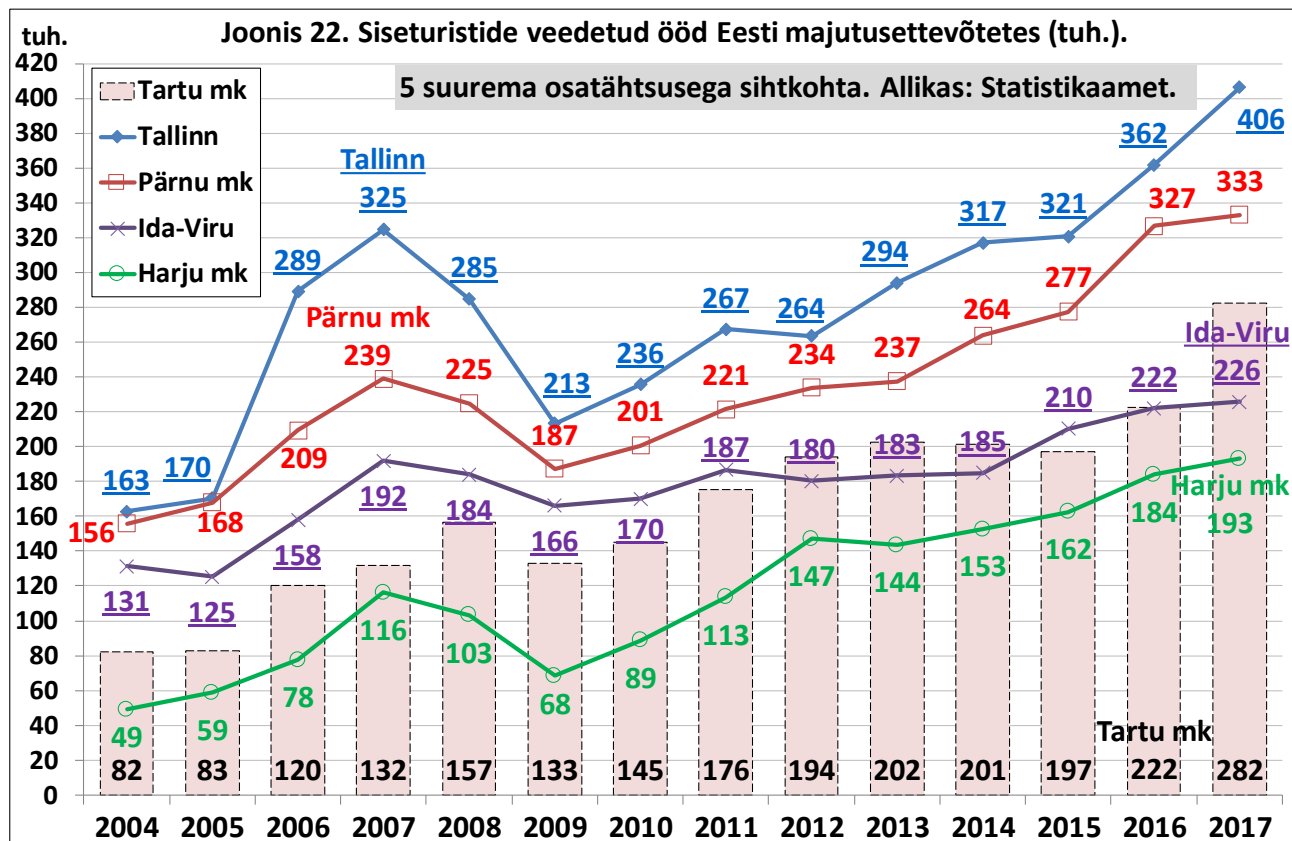
- Nagu näitab järgnev tabel, lisandus arvuliselt kõige rohkem 2017.a. siseturistide ööbimisi **Tartus** ning seejärel **Tallinnas** ja **Saare maakonnas**. Absoluutarvudes kasvas siseturistide ööbimiste arv tunduvalt ka **Pärnus, Harjumaal, Võrumaal, Järvamaal ja Ida-Virumaal**. Neis kõigis jõudis siseturistide ööbimiste arv ka uue rekordini. Vaid viies maakonnas siseturistide ööbimiste arv vähenes.

Siseturistide veedetud ööd majutusettevõtetes, allikas: Statistikaamet (*väljaspool Tartu ja Pärnu linna)

	Ööbimised (veedetud ööd)					Muutus võrreldes eelneva aastaga				
	2013	2014	2015	2016	2017	2015/14	2016/15	2017/16	2016/15	2017/16
Kokku	1 824 707	1 890 165	2 011 663	2 213 547	2 358 880	121 498	201 884	145 333	10%	6,6%
Tallinn	293 965	317 208	320 567	361 827	406 256	3 359	41 260	44 429	13%	12%
Pärnu mk	237 427	263 858	277 461	326 828	333 032	13 603	49 367	6 204	18%	2%
..Pärnu linn	189 507	207 360	225 382	257 569	267 387	18 022	32 187	9 818	14%	4%
Tartu mk	202 418	201 119	197 317	222 366	282 340	-3 802	25 049	59 974	13%	27%
..Tartu linn	156 282	158 383	154 856	176 887	239 181	-3 527	22 031	62 294	14%	35%
Ida-Viru	183 275	184 879	210 231	222 045	225 599	25 352	11 814	3 554	6%	2%
Harju mk	143 578	152 639	162 344	183 821	193 061	9 705	21 477	9 240	13%	5%
Saare mk	142 591	146 980	155 238	148 504	179 405	8 258	-6 734	30 901	-4%	21%
Lääne-Viru	136 017	120 730	133 146	164 484	161 543	12 416	31 338	-2 941	24%	-2%
Lääne mk	90 277	89 617	101 074	116 997	114 991	11 457	15 923	-2 006	16%	-2%
Valga mk	100 214	101 934	118 471	110 789	104 607	16 537	-7 682	-6 182	-6%	-6%
Võru mk	73 325	84 647	86 928	85 038	90 338	2 281	-1 890	5 300	-2%	6%
Põlva mk	81 757	81 195	88 375	95 738	85 482	7 180	7 363	-10 256	8%	-11%
Viljandi mk	56 635	48 791	56 947	65 705	65 246	8 156	8 758	-459	15%	-1%
Rapla mk	18 785	23 905	27 871	39 299	40 100	3 966	11 428	801	41%	2%
Hiiu mk	20 716	24 304	24 537	27 006	29 606	233	2 469	2 600	10%	10%
Jõgeva mk	24 250	26 886	28 763	24 387	24 506	1 877	-4 376	119	-15%	0%
Järva mk	19 477	21 473	22 393	18 713	22 768	920	-3 680	4 055	-16%	22%

- Ööbimiste arvu järgi olid siseturistide peamised sihtkohad suuruse järjekorras: Tallinn (17% ööbimistest), Pärnu mk koos Pärnuga (14%), Tartu mk koos Tartuga (12%), Ida-Viru mk (10%), Harjumaa (8%), Saare mk (8%) ja Lääne-Viru mk (7%). Sihtkohtade pingerida on pikema perioodi vältel olnud suhteliselt püsiv.

TURISMITULU

Eesti Panga andmetel oli reisiteenuste eksport (välisriikide elanike kulutused Eestis) 2017.a. 1,44 miljardit eurot (kasv 2016. aastaga võrreldes 4% ehk 57 miljoni võrra). Reisijateveo eksport (välisriikide elanike maksed Eesti transpordifirmadele) oli 2017.a. 447 miljonit eurot (kasv 2016. aastaga võrreldes 23% ehk 83 miljoni võrra). Kahe eelmise näitaja summa ehk **Eesti kogutulu väliturismist (turismiteenuste eksport) oli 1,89 miljardit eurot (kasv 8%)**. Turismiteenuste osatähtsus Eesti kaupade ja teenuste ekspordis oli 2017. aastal 10,5% (2016.a. oli see 10,4%). Turismiteenuste osatähtsus Eesti teenuste ekspordis oli 2017.a. 31,2% (2016.a. oli see 31,7%).

miljonites eurodes	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Turismiteenuste eksport kokku	1030	1112	1034	1073	1204	1291	1524	1714	1711	1751	1890
Sh. reisiteenuste eksport (välisresidentide kulutused Eestis)	754	808	780	809	897	1005	1226	1401	1347	1387	1443
Sh. Reisijateveo eksport (välisresidentide maksed Eesti transpordifirmadele)	277	304	254	263	307	286	298	313	364	365	447
Kaupade eksport	6833	7161	5298	7452	10381	10757	10980	11031	10700	11296	12024
Teenuste eksport	3416	3883	3316	3563	4026	4669	4996	5385	5290	5522	6057
Kaupade ja teenuste eksport kokku (kogueksport)	10249	11043	8614	11014	14407	15426	15975	16416	15990	16818	18081
Turismiteenuste eksport koguekspordist	10,1%	10,1%	12,0%	9,7%	8,4%	8,4%	9,5%	10,4%	10,7%	10,4%	10,5%
Turismiteenuste eksport teenuste ekspordist	30,2%	28,6%	31,2%	30,1%	29,9%	27,6%	30,5%	31,8%	32,3%	31,7%	31,2%

NB! Reisiteenuste eksport näitab kõigi väliskülastajate kulutusi Eestis. Mobiilpositsioneerimise andmetel, mida kasutab Eesti Pank, käis 2017.a. Eestis 6,15 miljonit väliskülastajat, kellest 3,24 miljonit ööbis Eestis (tasulises või tasuta majutuses) ning 2,9 miljonit viibis Eestis ühe päeva. 2016. aastal käis Eestis 5,94 miljonit väliskülastajat, kellest 3,13 miljonit ööbis Eestis (tasulises või tasuta majutuses) ning 2,81 miljonit viibis Eestis ühe päeva. Detailsem mobiilpositsioneerimise statistika on avaldatud: http://statistika.eestipank.ee/#/et/p/MAKSEBIL_JA_INVPOS/1410.

Eesti majutusettevõtetes majutatud turistid ja nende ööbimised (elukohariigi järgi), 2013-2017. Allikas: Statistikaamet, www.stat.ee.

elukohariik	Majutatud turistid					Muutus võrreldes eelneva aastaga				
	2013	2014	2015	2016	2017	2015/14	2016/15	2017/16	2016/15	2017/16
kokku	2 980 865	3 087 070	3 112 143	3 324 914	3 544 932	25 073	212 771	220 018	6,8%	6,6%
Eesti	1 040 735	1 103 755	1 182 979	1 268 388	1 388 785	79 224	85 409	120 397	7,2%	9,5%
välituristid	1 940 130	1 983 315	1 929 164	2 056 526	2 156 147	-54 151	127 362	99 621	6,6%	4,8%
Soome	894 504	915 540	907 052	951 025	916 241	-8 488	43 973	-34 784	5%	-4%
Venemaa	304 644	275 405	186 061	200 972	238 636	-89 344	14 911	37 664	8%	19%
Läti	105 480	112 703	127 864	142 043	161 250	15 161	14 179	19 207	11%	14%
Saksamaa	101 596	112 877	116 088	125 942	125 660	3 211	9 854	-282	8%	-0,2%
Rootsi	74 313	71 963	71 087	74 415	73 296	-876	3 328	-1 119	5%	-2%
Leedu	52 201	52 522	54 743	61 111	64 369	2 221	6 368	3 258	12%	5%
Suurbrit.	43 109	46 189	48 061	48 733	58 402	1 872	672	9 669	1%	20%
USA	27 442	32 261	44 202	37 865	38 381	11 941	-6 337	516	-14%	1%
Hispaania	22 926	25 929	27 665	32 194	36 107	1 736	4 529	3 913	16%	12%
Norra	36 918	36 272	37 064	37 725	35 784	792	661	-1 941	2%	-5%
Itaalia	26 506	26 968	29 521	33 508	34 657	2 553	3 987	1 149	14%	3%
Prantsusmaa	22 780	24 058	24 718	28 605	33 767	660	3 887	5 162	16%	18%
Poola	26 001	25 652	22 728	27 237	29 527	-2 924	4 509	2 290	20%	8%
Jaapan	10 768	17 303	22 865	23 953	28 831	5 562	1 088	4 878	5%	20%
Holland	16 358	16 543	17 315	21 005	21 870	772	3 690	865	21%	4%
Hiina	7 806	11 689	12 027	14 167	19 698	338	2 140	5 531	18%	39%
Taani	11 900	11 729	14 202	15 236	15 964	2 473	1 034	728	7%	5%

elukohariik	Ööbimised (veedetud ööd)					Muutus võrreldes eelneva aastaga				
	2013	2014	2015	2016	2017	2015/14	2016/15	2017/16	2016/15	2017/16
kokku	5 734 033	5 809 464	5 781 870	6 228 128	6 509 299	-27 594	446 258	281 171	7,7%	4,5%
Eesti	1 824 707	1 890 165	2 011 663	2 213 547	2 358 880	121 498	201 884	145 333	10,0%	6,6%
välituristid	3 909 326	3 919 299	3 770 207	4 014 581	4 150 419	-149 092	244 374	135 838	6,5%	3,4%
Soome	1 691 035	1 689 115	1 676 762	1 766 623	1 695 227	-12 353	89 861	-71 396	5%	-4%
Venemaa	679 343	613 868	393 805	413 292	482 948	-220 063	19 487	69 656	5%	17%
Saksamaa	210 955	242 102	241 400	269 673	263 413	-702	28 273	-6 260	12%	-2%
Läti	158 031	170 279	195 649	218 764	243 509	25 370	23 115	24 745	12%	11%
Rootsi	159 813	149 721	144 504	152 080	145 394	-5 217	7 576	-6 686	5%	-4%
Suurbrit.	99 742	101 394	106 364	107 480	128 076	4 970	1 116	20 596	1%	19%
Leedu	93 784	93 359	89 860	110 728	105 530	-3 499	20 868	-5 198	23%	-5%
Hispaania	54 633	60 417	79 919	74 019	97 688	19 502	-5 900	23 669	-7%	32%
USA	63 690	74 249	110 063	92 904	84 341	35 814	-17 159	-8 563	-16%	-9%
Norra	91 451	86 999	86 494	90 418	81 062	-505	3 924	-9 356	5%	-10%
Itaalia	62 700	63 563	68 745	76 073	75 480	5 182	7 328	-593	11%	-1%
Prantsusmaa	52 368	53 531	54 744	60 225	71 001	1 213	5 481	10 776	10%	18%
Poola	60 788	54 292	45 743	58 159	57 701	-8 549	12 416	-458	27%	-1%
Jaapan	19 272	29 477	35 837	38 831	45 065	6 360	2 994	6 234	8%	16%
Holland	34 117	35 343	36 281	43 250	44 891	938	6 969	1 641	19%	4%
Taani	24 174	24 646	27 588	29 309	30 590	2 942	1 721	1 281	6%	4%
Hiina	15 339	18 842	19 817	24 609	30 210	975	4 792	5 601	24%	23%